

popisz się
talentem

ДЕТЕКТИВИ В ДІІ

33 оповідання переможці загальнопольського
літературного конкурсу для учнів середніх шкіл
“Покажи свій талант” 2022

nowa
era

Детективи в дії

33 оповідання
переможці загальнопольського
літературного конкурсу
для учнів середніх шкіл
“Покажи свій талант” 2022

Twoje mocne strony

Детективи в дії

Набута тобою публікація є власністю творця і видавця. Просимо дотримуватися прав, які їм належать. Можеш давати доступ до вмісту близьким особам або тим, кого знаєш особисто, але не розміщувати його в інтернеті. Якщо ти цитуєш його фрагменти, не змінюй їх і обов'язково зазнач, кому вони належать. Можеш скопіювати частину публікації тільки для власного використання.

Поважай чужу власність і право. Дізнайся більше на www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Редакційне опрацювання: Рафал Вітек
Редакційна співпраця: Моліка Галуха, Малгожата Янковська,
Агнешка фон Маллек, Малгожата Венг'жеца.

Мовна редакція: Івона Левандовська.

Мовна коректа: Івона Левандовська.

Мистецький нагляд: Кая Піхлер.

Графічний керівник: Евеліна Баран, Мачей Ґалінський.

Проект обкладинки: Кшиштоф Мравінський, Міхаїл Дунаковський.

Графічний проект: Катержина Ґовомб, Мачей Ґалінський

Ілюстрації: Міхаїл Дунаковський (1-4 клас, IV сторінка обкладинки), Кшиштоф Мравінський
(5-8 клас, I сторінка обкладинки), Пшемислав Шукай (Блискавичний Курс Детективів).

Графічне опрацювання: Катержина Ґовомб

Реалізація графічного проекту: Себастьян Рябчинський

Переклад: Лілія Дубковська.

Nowa Era Sp. z o.o.

Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa

www.nowaera.pl, e-mail: nowaera@nowaera.pl, tel. 58 721 48 00

Від видавництва

Дорогі читачі!

Якщо ви маєте в собі цікавість до світу і бажання відкривати таємниці... Якщо любите книжки, котрі дарують багато емоцій і несподіванок... Якщо у вас є приховані здібності детектива... тоді перед вами книжка, котру ви полюбите! У ній знаходяться детективні оповідання, яких ви ще не бачили, і розв'язуються загадки, які б не прийшли вам до голови! Чому? Тому, що такі свіжі, повні літературної енергії тексти могли створити тільки лауреати шостої ediції “Покажи свій талант”. Це найпопулярніший загальнопольський літературний конкурс для учнів середніх шкіл. У цьому конкурсі немає нудьги чи рутини! Це завдання близькі сучасним дітям і добра розвага. Різноманіття тем, які підняли молоді творці таке велике, як велика дитяча уява і цікавість до довколишнього. Варто зануритися в цей світ!

Цьогорічна ediція конкурсу була винятковою, тому що перший раз в історії ми приймали роботи двома мовами: польською та українською. Все ж креативність не має меж, а творча енергія заслуговує на високу оцінку! У конкурсі взяло участь 1507 дівчат та хлопців, а його лауреатами стали 33 учні та учениці. Якщо ми вже говоримо про цифри, то згадаємо ще дві:

- **18 308** – стільки учасників взяло участь в шести попередніх конкурсах. Якби їх всіх зібрали разом, то утворилося б немаленьке містечко... і це було б найбільш креативне містечко в Польщі!

- 179 – стільки молодих письменників дебютувало в конкурсних книжках. Тож, здається, літературне майбутнє Польщі в добрих руках!

Ініціатором і творцем конкурсу “Покажи свій талант” є видавництво Нова Ера. Ви точно знаєте наші освітні проекти, бо вони є практично в кожній школі й кожному учнівському портфелі, ноутбуку та планшеті. Від початку діяльності ми робимо багато, щоб не тільки давати учням і вчителям гарні, добрі та мериторичні бездоганні матеріали для щоденної роботи, але також щоб розвивати дитячі таланти і захоплення. Найкращий спосіб підтримати їх – пропозиція дії, виклики та ініціативи пристосовані до потреб, зацікавлень й амбіцій сучасного юнацтва.

Насамкінець ще одне: ми дуже вдячні, що ви вирішили прочитати цю книжку, тому що цілий прибуток з її продажу призначений (вже традиційно у випадку наших конкурсних публікацій) на соціальну допомогу. Це важливо – ділитися добром. Нехай оповідання розміщені в цій книжці подарують вам багато натхнення і заохотять до власних письменницьких спроб. Ага, і не пропустіть розважальної частини – цього разу ми приготували для вас “Блискавичний курс детективів”, після котрого ви зможете проводити власні слідства і розслідування, зможете заспокоїти жагу цікавості до світу і шукати відповіді на питання, що не дають вам спокою!

Нова Ера

Наше журі

Моніка Галуха (1979 р.н.) – член польської секції IBBY, яка популяризує книжки для дітей, головна редакторка в освітньому видавництві Нова Ера і журналі “Цвіркун”, співавторка дитячих книжок-розвивайок, серед яких “Цирк на колесах”, “Казкова гімнастика двома мовами”, “Вправи пера”, “Розвага в курнику”. Бібліофіл і колекціонерка красивих публікацій.

Малгожата Янковська (1980 р.н.) – спеціаліст PR і комунікації в освітньому видавництві Нова Ера, ініціаторка конкурсу “Похизуйся талантом”, координатор численних освітніх проєктів. За освітою – журналістка. В приватному житті мама Кацпра і Давида, з котрими у вільний час вигадує невігдані історії.

Малгожата Венґжецька (1967 р.н.) – головна редакторка (від 2008 р.) журналу для дітей “Цвіркун”, письменниця. Раніше співавторка також з “Паровозиком” чи “Пентлічком” (секретарки редакції). За освітою – філолог польської мови. Між іншим, написала для дітей дуже символічну книжку “Котик Мамротик і регулятор бажання”, збірка активностей для очей, рук і голови під назвою “Пошуки лося Тося” і трилогія дитективно-магічно-природнича “Жовтий Дракон & Жовтий Дракон”. Для дорослих вигадала і була співавторкою “Лексикону фантастики”. Обожаю теплу шарлотку (ідеально – без морозива).

Войцех Відлак (1957 р.н.) – автор книжок для дітей, між іншим, серії про Пана Кульку, про Веселе Рильце і “Підручних не порадників”. Лауреат літературних нагород “Світ приязний до дитини” Комітету Охорони Прав Дітей (2010, 2011), Перо Фреди (2011), Гулівер в країні ліліпутів (2013), Пегазик (2016) та Кома і крапка (2019). Його книжки були перекладені китайською, словацькою, французькою і турецькою мовами. Він також пише оповідання й освітні тексти для підручників.

Рафал Вітек (1971 р.н.) – автор романів, віршів і радіовистав для дітей, створює тексти підручників для молодших класів. Отримав такі літературні нагороди: імені Корнеля Макушинського (2015), імені Леопольда Стаффа (2017), двічі лауреат конкурсу імені Астрід Ліндгрєн в категорії повість для дітей (2013, 2019). Співпрацює журналом “Цвіркун” і з дитячим хором Mille Voci. За освітою англіст.

1-4 Класи

Томаш Дутко,

4 клас, Ополе

Секрет до Дня народження

В нашому дворі є багато дітей, але найбільше я люблю гратися з Міхалом, Кубою і Тимком. Міхал ходить разом зі мною в 4 клас, Куба на рік молодший, а Тимко на рік старший. Ми завжди знаходимо собі цікаві заняття, а наше місце зустрічі – це майданчик.

– Вам ось добре, – жартував Тимко. – Ім'я Міхал асоціюється з цукерками Міхалками. Кажеш “Куба” і думаєш про сік Кубусь. А Тимек? Засіб для миття посуду з супермаркету!

Ми тоді думали, що з цього жарту можна зробити добрий подарунок. На День народження Тимка, який припадає на 6 липня. Як зазвичай, ми зустрілися на майданчику. Міхал приніс цукерки, Куба соки, а я купив Тимку засіб для миття посуду. Але він сміявся!

По обіді з нагоди дня народження Тимко робив вдома гостину. Батьки обіцяли йому суперподарунок, але все тримали в таємниці. Бідний Тимко мусив витерпіти години сидіння за столом, а потім цьомки й обійми від всіх тіток і дядьків. Єдиною розрадою був торт!

Наступного дня, як завжди, ми чекали Тимка на майданчику, але він не з'явився. І так кілька наступних днів. Сумні справи – ані пограти в футбол, ані лови влаштувати ... Для тих ігор треба ж пари!

В той час почався ремонт нашої вулиці. Робітники зняли старий асфальт і привезли палети з новою бруківкою для нових

тротуарів. Спочатку ми злилися, бо через це не могли їздити наввипередки на самокатах, але потім відкрили для себе цікаве застосування бруківки. Виявилося, що з неї можна будувати стародавнє місто, як з кубиків Лего. Отож ми створювали нові будинки й розмовляли:

- Шкода, що Тимка нема. Він так любить будувати...
- Може поїхав на канікули?
- І нічого не сказав?
- Думаю, що отруївся тортом. Або заразився чимось від тіток через ті їх цьомки.
- Треба це перевірити.
- Привіт, хлопці! – раптово вигукнув сусід з першого поверху. – Завтра робітники неабияк розізляться, коли побачать, що ви зробили з бруківкою. На вашому місці я б поскладав її на місце, як була!

Після роздумів ми послушали сусіда. Нема чого злити робітників, ремонт дороги ще трохи потриває. Окрім того, ми вже не мали часу будувати – ось чекало нас розслідування в справі зникнення Тимка!

Наступного дня ми зустрілися раніше, ніж зазвичай, щоб поспостерігати, чи батьки Тимка підуть на роботу. Ми їх не побачили. Подзвонили в домофон, але ніхто не відповів.

– Може ми за пізно прийшли?

– Або вони дійсно виїхали?

– Та ні... Вчора ввечері я бачив, як в їх квартирі світилося світло.

– То може спробуємо погукати Тимка.

Ми стали під вікном і почали кричати: ТИМКО! ТИМКО! Замість друга побачили розлючену міну сусідки з квартири під ним.

– Хмм... Спробуймо трюк зі сливками!

Під вікном Тимка росте дерево з малими жовтими сливками, котрі дуже швидко опадають. Ми трохи їх позбирали та почали цілитися. Тимек живе на другому поверсі, тому можна докинути. Вікно не розіб'ється, бо сливки легкі та м'які. Коли ж вже ціле вікно було поплямлене соком з роздавлених сливок, в ньому з'явилося ледь притомне і бліде лице нашого друга.

- ТИМКО!
- Що сталося?
- Де ти зник?
- Я? Сиджу вдома.
- Ти захворів?
- Ні... вибачте. Мені подарували комп'ютер і здається я дуже захопився ним. Зараз іду до вас. Візьму м'яч. Вже мене спина болить від того сидіння, але це так захоплює...

По обіді відбулося ще одне розслідування. Його провела мама Тимка, коли повернулася з роботи й побачила “сливове” вікно. Але це вже зовсім інша історія...

Аліція Гонсьор,

2 клас, Тарнув

Як врятувати честь відьми

Мене звати Ала і я ходжу в другий клас. Незвичайний клас, де вчителька – пані Лена – відьма. Але не така, що ловить дітей і їсть їх, а добра. Щодня вона прилітає в школу на супершвидкісній мітлі-ракеті, одягнена в шкіряний комбінезон, з Великою Книгою Заклинань і з чарівною кулею в сумці, перекинутій через плече. Сьогодні пані Лена запізнилась на урок, а такого ще ніколи не траплялося.

– Любі, – видихнула вона відсапуючись. – Трапилась страшна річ! Вночі зникла моя мітла! А я ж цих вихідних маю виступати на Чемпіонаті Світу для чарівниць з точних польотів на Лисій горі. Залишилось тільки два дні, а я не маю як тренуватися. І що це за відьма без мітли... – додала стурбовано.

– Може хтось з сусідів навмисне її сховав, – підказала Іза.

– Не може бути, – ствердив Хубцьо. – Тільки чарівниця може зрушити з місця мітлу. А таку модель, як у нашої вчительки, може використовувати тільки видатна відьма.

– Тоді це мала бути якась інша відьма, котра виступає на чемпіонаті, – впевнено сказала Амелька.

– Хммм, скоріш за все ні – відповіла вчителька. – На чемпіонаті дуже чітко дотримуються Кодексу Честі Чарівниць і такого просто не трапляється.

Того дня я не могла зосередитись на уроках. Рівняння були для мене так само далекі, як розв'язання загадки зникнення

мітли. Ввечері я вже мала засинати, коли мене покликала моя сестра Оля, котра цікавиться астрономією. Вона з татом саме дивилися на небо крізь телескоп.

– Ала! Ходи подивишся, ми побачили щось дивне!

Я тієї ж миті вискочила з ліжка. Приклала око до телескопа і побачила світлу цятку, котра рухалася.

– Можливо це зірка, котра падає? – запитала.

– По-перше, не зірка, котра падає, а метеор. А по-друге, метеори не літають небом в одну і другу сторону, – сказала хизуючись знаннями сестра. – Це щось літає по сузір'ї Змієносця.

– Змієносця? – я здивувалася.

– Так, Змієносець – це такий чоловік, котрий має змія, – пирхнула сестра з нетерпінням. – Довгого і слизького!

Наступного дня я розказала нашій вчительці про вчорашні події.

An illustration of a night scene. In the background, a building with a red roof and a yellow-lit window is visible. In the foreground, three children are playing. Two girls in purple dresses and plaid shirts are standing, one holding a large red bow. A boy in a blue dress is crouching, holding a glowing yellow wand. The ground is dark and textured, with some small white flowers. The sky is dark purple with small white stars.

– Якщо те, що ви бачили це моя мітла, то не буде дуже важко її знайти. Моя паличка може керувати мітлою за умови, що та знаходиться в полі зору, – пояснила вчителька.

Коли тільки наступив вечір я з сестрою і пані Леною пішли на шкільний стадіон. Ми уважно вдивлялися в зоряне небо. Довго нічого не відбувалося. Аж раптом...

– Дивіться, там щось летить! – крикнула я.

Вчителька направила чарівну паличку у вказаному напрямку і промовила заклинання. Щось зашуміло, блиснуло і за хвилю на землі біля нас приземлилася мітла. А на мітлі сидів... знаменитий шляхтич пан Твардовський, котрий – як оповідає легенда – продав душу чорту в замін за чорнокнижні знання.

– Майстре, я цього просто не сподівалася від Вас, – пані Лена була явно розчарована.

– Пані, вибачте, будь ласка, – виправдовувався присоромлений шляхтич. – Я майже найпотужніший чародій на Землі, але хотів здобути ще й можливість зцілювати людей. Я хотів дістатися до Ескулапа, тобто Змієносця. Тільки за допомогою вашої незвичайної мітли я міг злетіти так високо.

– Може лікування людей варто залишити лікарям, – сухо відповіла пані Лена. – А поки що прошу віддати мою мітлу. Я повинна тренуватися перед змаганнями.

Здається, пані Лена добре тренувалася, бо наступного понеділка влетіла на шкільне подвір'я, гордо тримаючи кубок.

Габрієла Груца,

3 клас, Злоцьке

Таємниця саркофага

Скоро осінь. Щур Лапка відпочивав у своїй нірці в старому музеї, котрий вже два роки як закрили на ремонт. Одного вечора він почув писк своєї двоюрідної сестри Моллі. Щур швидко й обережно виставив свій носик з нірки.

– Моллі, це ти? – запищав тихенько.

Ніхто не відповів. За мить Лапка зауважив невелику постать, котра бігла в його напрямку. Коли вона наблизилась, він зауважив, що це дійсно Моллі. Мишка миттю вбігла до нірки.

– Що сталося? – запитав Лапка і турботливо глянув на сестричку.

– Я чула духів! – крикнула зі страхом Моллі. – Напевно оселилися в старій мумії, – додала вона.

– Духів не існує, але було б добре перевірити, що пищить в мумії.

Коли вони наблизилися до відділу “Стародавній Єгипет”, почули якісь голоси.

– У-у-у-у-у! – щось завивало.

– Ти мала рацію, – визнав Лапка. – Справа вимагає розв’язання.

Щур і мишка обережно наблизилися до мумій.

– Ох! – зітхнув Лапка і придивився до саркофага фараона, котрий стояв в самому центрі виставкового залу. – Духів не існує, духів не існує, – повторив двічі, щоб додати собі відваги.

– Але якщо це не духи, тоді що? – запитала Моллі і подивилася на старшого брата.

– Поняття не маю, – признався Лапка і сів біля ніг фараона.

– Нумо перевіримо! Мумії боятися, в музей не ходити! – крикнула мишка і почала дертися на саркофаг.

– Моллі! Що ти витворяєш! – жажнувся щур і погнався за двоюрідною сестрою. Невдовзі вони двоє вже були на верхівці саркофага.

– Ми повинні придумати, як потрапити всередину! – викрикнула мишка і вказала на голову саркофага. – Може через ніс... або через вухо?

– Тут є щілина, – зауважив Лапка.

Вони обережно підійшли до тріщини в саркофазі й заглянули всередину. А всередині побачили... маму Моллі!

– Мамо, що ти тут робиш? – здивувалася Моллі.

– Е-е-е-е... Привіт Моллі! Добридень, Лапко, – привіталася мама. – Знаєте, я хотіла забрати запаси на зиму, які сховала рік тому в саркофазі. Але мені тут за щось заплутався хвіст і я не могла вийти, а потім ще почула ваше тупання й шепіт і почала пищати зі страху, бо думала, що це якісь духи...

– Ох, мамо! – розсміялася Моллі. – А ми думали, що це ти – дух! Чому ти не попросила мене допомогти перед тим, як залізла в цей саркофаг?

– Хотіла тобі зробити сюрприз, – пояснила мама. – В запасах є сушені гарбузові зернятка – твої улюблені...

– Мала бути несподіванка, а разом з тим вийшла ще й пригода! – підсумував Лапка. – Чи можу я теж просити кілька зерняток гарбуза?

– Звичайно! – сказала Моллі. – Головне, що в нашому музеї вже нічого нас не лякає. Ну хіба... ми самі!

Максиміліан Яскульський,

2 клас, Зґеж

Макс і зниклі вправи

Хто найкращий детектив в школі? Звісно, що я – детектив Макс! Немає такої справи, яку б я не розв'язав. Ось сьогодні... Першим уроком була польська мова. Ми писали тест у вигляді вправ і не зауважили, коли минуло 45 хвилин. Тільки Радек це зауважив. Тільки він однісінький в класі має годинник і постійно на нього дивиться. Він нас інформує, скільки часу залишилось до перерви, скільки до уроку англійської, скільки до математики, скільки до кінця занять.

Другим уроком якраз була англійська мова. На перерві після нього я почув, що Оскар говорить:

– Де мої вправи з польської?

Я підійшов до нього. Ми разом обшукали наплічник Оскара, пакет на фізкультуру з мокрою від поту футболкою і навіть ланч-бокс. Хоч там вправи з польської не помістилися б! Хіба Оскар склав би їх в четверо, але це неможливо. У зв'язку з необхідністю подальшого пошуку вправ, вчителька дозволила нам залишитись в класі. Я попросив Оскара пригадати, що він бачив і чув перед тим, як зауважив відсутність вправ. Все записав. Свідчення Оскара були такі:

1. Коли я написав тест з польської мови, Радек сказав, що залишилось 5 секунд до перерви.
2. Я спакував наплічник.
3. На перерві пішов грати у квача.
4. Я бачив, що в класі нікого не залишилося, бо закінчив писати тест передостанній, а останній Радек закінчив 5 секунд пізніше за мене й одразу ж приєднався до гри.
5. Коли почався урок англійської, всі повернулися за парти й ніхто з нас не виходив.
6. Після англійської я зауважив відсутність вправ з польської мови.

– Це дивно, – я відповів. – Якщо після польської ніхто не залишився за партами, бо всі грали в квача, а на англійській ми не виходили з-за парт і ніхто не приходив до нас знадвору, тоді ніхто не міг забрати твоїх вправ. Хіба що... Чекай, я щось перевірю!

Я заглянув до свого наплічника. Оооо... Моїх вправ також не було!

Я почував потилицю. Уважно оглянув клас. Поеднав факти. Раптово я зрозумів, що все очевидно, а винуватець стояв при вході й спостерігав за нами з посмішкою, задоволений зі свого жарту.

Я взяв листочок і написав на ньому розгадку. Навспак, щоб не було так просто. Коли ж закінчив, підсунув аркуш під ніс Оскару, котрий вже вмирав з цікавості.

ТСЕТ ИТИРІВЕРЕП БОЩ, ИВАРПВ АЛАРБАЗ АКЪЛЕТИЧВ

Олександр Кліменко (Україна)

4 клас, Допієво

Детектив на чотирьох лапах

Неподалік Києва була незвичайна ферма. Там вирощували не тільки свійських птахів, таких, як кури, качки, індики, але й екзотичних – страусів! Директором ферми був Мирон Богданович, котрий зібрав команду справжніх ентузіастів. Будь-хто не міг працювати на тій фермі. Робітники добре заробляли, але й роботи було багато – від світанку до смерканку.

Одного дня на фермі трапилась неприємна ситуація: виявилось, що не вистачає двох страусів і трьох каченят. Працівники шукали їх по цілій фермі, але марно – птахів не вдалось знайти. Спочатку подумали, що це яструби чи лисиці вкрали їх, але пізніше відкинули цю версію. Але ж пташині вольери були захищені сітками і в додатку до того працівники слідували, щоб ніякі чужі звірі не потрапляли на територію ферми.

На жаль ситуація почала повторюватися! Кожного дня зникали нові птахи. Працівники ферми не знали, що робити. Підозрюваним став Василь – новий працівник, котрий був на фермі заледве три тижні. Його обов'язком було розвантаження транспорту з їжею та годування птахів, тому він мав доступ до страусів і каченят. Керівництво фірми повідомило, що його підозрюють, проте Василь цілковито їм заперечив. Василю було сумно, що його обвинувачують в крадіжці, хоч він добре виконував свою роботу...

Мирон Богданович не знав, що робити. Тоді йому пригадалося, що в сусідньому селі живе військовий у відставці – Микола Іванович. В минулому він був митником і кінологом. Коли його дружина померла, а діти виїхали, Микола всю свою любов віддав молодому псу – німецькій вівчарці з іменем Зевс. Він навчив його багатьом штучкам, між іншим, шукати і брати слід.

Отож керівник ферми подзвонив до Івановича і попросив про допомогу. Коли військовий доїхав на місце, попрямував одразу до будиночків страусів і каченят.

– Зевсе, шукай! – сказав Микола.

Собаці не треба було повторювати двічі. Він одразу ж почав нюхати. Шастав то туди, то сюди аж нарешті натрапив на слід. Побіг до дерев'яного хліва, де складали корм для птахів, всунув ніс в щілину і почав голосно гавкати.

Працівники ферми зайшли до будинку. Їм відразу впало в око, що на землі лежить відкритий мішок нового канадського корму. Той мішок, здається, нехотячи там залишили. Так чи інакше, запах корму притягнув увагу страусів і каченят, які просто вирішили в цьому місці оселитися. Їм там було тепло і затишно, ну і вони мали багато їжі!

Керівнику ферми впав камінь з душі. Мало того, що знайшлися загублені страуси і каченята, то ще обвинувачений в крадіжці працівник виявився невинним. Усі були задоволені: і працівники ферми, і Зевс, і його господар Микола, але найбільше був задоволений Василь!

Міра Крупа,

2 клас, Жешув

Чому варто прибирати?

Мене звати Люцина і мені 7 років. Про що я хотіла вам розказати? Ааа, вже знаю!

Про... Це сюрприз. А все почалося так: я отримала запрошення на бал. Справжній бал-маскарад. Вирішила бути на ньому балериною.

– Піду в футболці в зірочки й в блакитній спідниці, – вирішила.

Коли настав той день, я зірвалася з ліжка, швидко з'їла сніданок, вичистила зуби й побігла одягатися. Білі колготи, блакитні туфлі й... Що це? Я ніде не бачила блакитної спідниці! Балаган, котрий панував в моїй кімнаті, не сприяв пошукам. Врешті я вийшла в білих колготках, блакитних туфлях, бежевій футболці та старій коричневій спідниці. Те, що моє вбрання було інше, ніж я запланувала, цілком зіпсувало мені настрій. Як ви вже здогадалися, той бал не був для мене вдалим.

Я повернулася з балу з чіткою думкою, що нарешті поприбираю в себе в кімнаті. І відразу взялася до справи. Помітила, що мені не вистачає багатьох речей, не тільки блакитної спідниці. Я спитала батьків, чи вони щось виносили з моєї кімнати, але тільки почула:

– Ні, серденько, певне тобі здалося.

Я повернулася в кімнату, роздивилася і раптом побачила пляшечку з надписом “Маленький, як комар”. Я обережно випила ковток рідини з пляшечки... і відчула, як зменшуюся. І зробилася зовсім маленькою. А в стіні навпроти мене помітила маленький отвір. Я протислася в нього. З іншої сторони було містечко!

– Хто ви? – запитала перших істот, на котрих натрапила.

– Гноми! – відповіла одна з них. – Добридень! Мене звати Колтек і мені сто років.

– А я – Люцинка і мені сім років, – відрекомендувалася, а потім розказала Колтеку і решті гномів мою історію.

– Що ж... – відповів Колтек. – Ми, гноми, маємо звичай – раз в місяць позичати собі від однієї до трьох речей в людей, які не прибирають у своїх кімнатах. Але є посеред нас гном-бунтівник, котрий позичає набагато більше речей. І то від усіх, не тільки від тих, хто не прибирає.

На жаль, ми не можемо його спіймати!

– Це жахливо! – закричала я, і потім мені в голову прийшла одна ідея.

– Що ви, гноми, найбільше любите їсти? – запитала.

– Морозиво і шоколадки, – відповів Колтек.

Тоді я дуже ввічливо попросила його, щоб допоміг мені на хвилинку повернутися до мого розміру. За мить я знов була великою. Випросила в мами, щоб вона дала мені три шоколадки на маленькій тарілочці. Поставила його поблизу отвору в стіні й чекала на дальший розвиток подій.

Раптово з дірки вийшов маленький гном в зеленій шапці! Він швидко зловив олівець, котрий лежав на підлозі. І вже хотів повертатися до себе, коли раптом побачив шоколадки. Кинув олівець і побіг до тарілки. Коли почав захоплено їсти шоколадки... бум! Я накрила його картонною коробкою з-під гігієнічних серветок! Потім швидко випила ковток напою "Маленький, як комар" і побігла до гномів, щоб розказати їм, що зловила злодія. Вже за кілька хвилин в моїй кімнаті з'явилася машина поліції гномів. Вони забрали злодюжку і від'їхали з сиренами, а я... прокинулася у своєму ліжку.

– Ти заснула, коли прибирала. Тому я поклала тебе в ліжку, – пояснила мама, котра сиділа поруч.

Я роззирнулася по кімнаті. В ньому було явно більше речей. Навіть блакитна сукня знайшлася! А на столі... я помітила маленький флакончик з написом "Маленький, як комар"!

Анна Лучак,

3 клас, Гроджік Мазовецький

Мисли оригінально

Мене звати Ала і я дуже люблю детективні загадки. Розкажу вам одну з них. Слухайте уважно...

Кілька днів тому я пішла в музей. Перед входом побачила поліцейську машину.

– Що сталося? – запитала я поліціантів.

– Тут відбулася крадіжка.

– А що зникло? – уточнила і вже тримала в руках олівець і блокнот (завжди ношу їх з собою, власне на такі випадки).

– Старий цінний глечик. А що ти там записуєш?

– Люблю розгадувати загадки. Чи можу я допомогти в слідстві?

– Над цією справою вже працює детектив Кавка, але заглом... одна голова добре, а дві – краще. Залазь всередину!

Я зайшла в музей і побачила велетенський зал, посередині котрого стояв чоловік з лупою.

– Що тут робить ця дівчинка? – запитав він.

“Отже, це детектив Кавка”, – подумала я. Він видавався дещо незібраним. Йому згодиться допомога!

– Добрий день, детективе. Я ваша найбільша фанатка, – протараторила я. – Чи можу подивитися, як Ви працюєте?

– Моя найбільша фанатка? Ох, так, звичайно, що можеш подивитися.

Щоб полегшити собі роботу, ми вимкнули сигналізацію в музеї. Потім узялися за збирання слідів і непрямих доказів. На наше здивування, в місці крадіжки ми натрапили на ідентифікатор куратора музею – Яна Ковальського. Детектив Кавка відразу покликав поліцію, щоб сказати їм, хто вкрав глечик.

– Панове, зібрані сліди вказують, що злочинцем є...

Я задумалася. Відчувала, що щось тут не пасує. Жодна з моїх попередніх справ не була такою легкою.

Раптово в музеї зникло світло. Коли за хвилинку з'явилося, всі остовпіли. Зникли безцінні королівські реліквії!

До залу забіг куратор Ковальський:

– Що тут відбувається? – вигукнув він.

Хвилину панувала тиша, а тоді детектив сказав: – Я повинен

Вас запитати. Докази вказують,
що це ви стоїте за крадіжками.

- Перепрошую, що? – обурився куратор.
- Панове, арештуйте його!
- Але я нічого не зробив!

Куратора вивели з музею в кайданках. Але для мене це ще не був кінець справи. Відчувала, що пан Ян невинен, і мала замір це доказати. Я пішла в кімнату охорони, щоб подивитися відео з камер спостереження. Але злодій їх вимкнув. Я обдивилася ціле приміщення. Також порозмовляла з двома охоронцями, котрі сказали мені, що доступ до цього місця мають тільки куратор музею, пан Віктор – музейний майстер на всі руки – і вони двоє.

- Коли вчинили першу крадіжку? – запитала я.
- Приблизно об 11.30. Ми тоді мали обідню перерву і були в їдальні. Як зазвичай, з нами не було куратора і пана Віктора. Куратор не обідає, а пан Віктор їсть в інший час.

Раптово один з охоронців крикнув:

- Пане Вікторе, я стільки разів повторював, що тут не можна їсти! Сховайте ту канапку з майонезом!

В той момент я все зрозуміла! Покликала поліціантів і сказала:

– Послухайте, куратор невинен! Злочинцем є пан Віктор!

– Звідки ти знаєш? – запитав поліціант.

– На клавіатурі комп'ютера в кімнаті охорони та на ідентифікаторі куратора були сліди майонезу, а це пан Віктор їв канапку з майонезом. Він підставив куратора, коли була перша крадіжка, підкинувши йому ідентифікатор. А потім використав те, що ми вимкнули сигналізацію і вкрав реліквії.

– Пане Вікторе, чи це правда? – запитав поліціант.

– Так, – опустил голову пан Віктор. – Я це зробив. Хотів бути багатим і водночас втерти носа Янку, котрий в переодягальні постійно сідає на мою торбинку з обідом і ніколи не перепрошує! Якби не та допитлива дівчинка, мій план спрацював би!

– Допитлива дівчинка і майонез, – розсміявся детектив Кавка. – Ось, що Вас погубило!

Катажина Мальчевська,

4 клас, Лодзь

Допомога з-за плоту

Була сонячна субота. З дому на вулиці Морській вийшла дівчинка з довгим каштановим волоссям. Це була Анастасія. Вона не встигла й зробити кілька кроків, коли почула чийсь плач. Анастасія пішла в тому напрямку. Виявилося, що плач доносився з сусіднього подвір'я. Вона штовхнула прочинену хвіртку і заговорила:

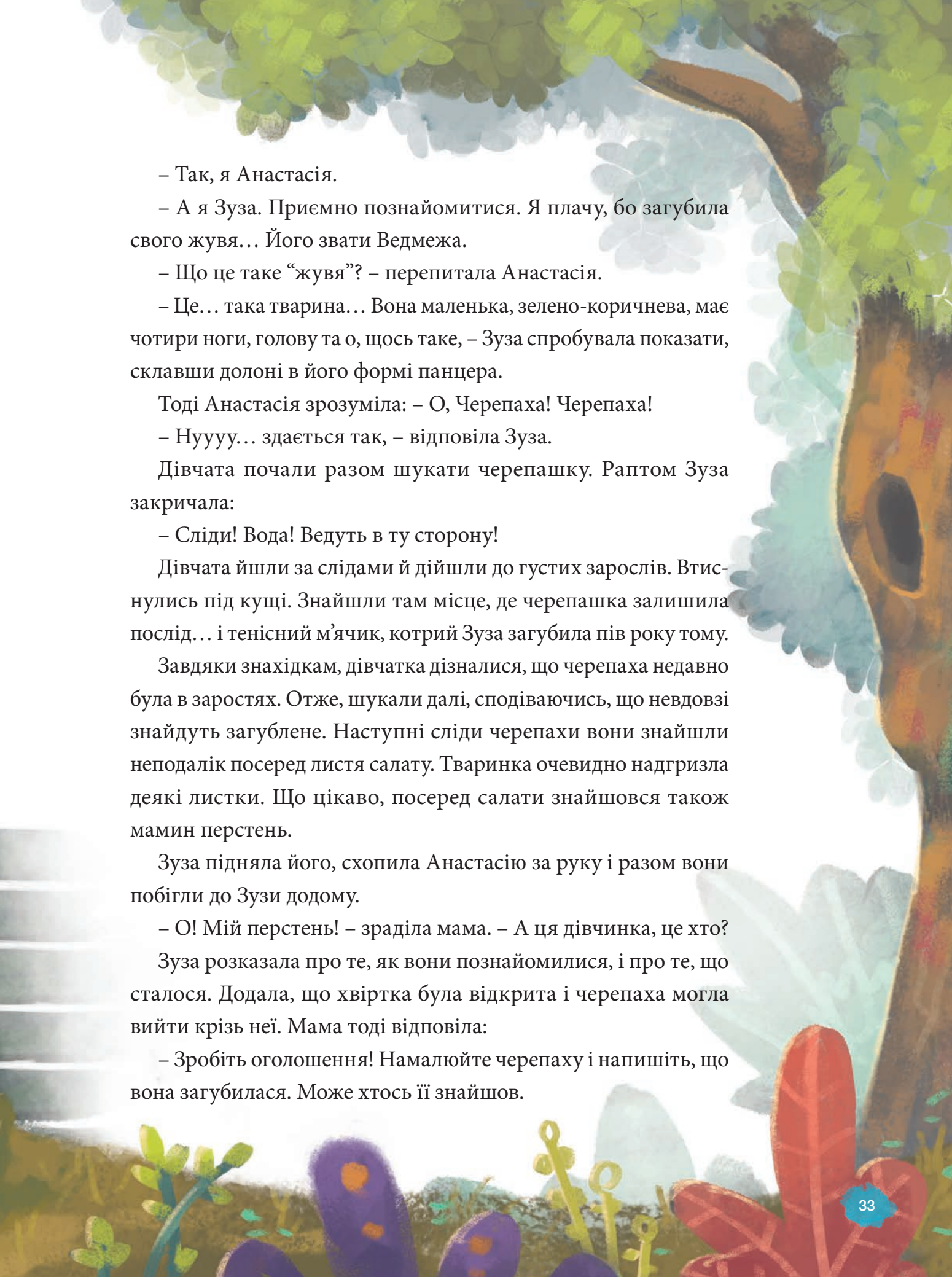
– Привіт!

На траві сиділа дівчинка зі світлим волоссям, зібраним у хвостик. Коли вона почула привітання Анастасії, підняла заплакане лице і подивилась на неї сірими очима й крізь сльози відповіла:

– Привіт. Це ти живеш з мамою в пані Вронської?

Анастасія не до кінця зрозуміла питання польською мовою, але знала, хто то є пані Вронська і впізнала слово “мама”, тож відповіла:

– Так, я Анастасія.

– А я Зуза. Приємно познайомитися. Я плачу, бо загубила свого жувя... Його звати Ведмежа.

– Що це таке “жувя”? – перепитала Анастасія.

– Це... така тварина... Вона маленька, зелено-коричнева, має чотири ноги, голову та о, щось таке, – Зуза спробувала показати, склавши долоні в його формі панцера.

Тоді Анастасія зрозуміла: – О, Черепаха! Черепаха!

– Нуууу... здається так, – відповіла Зуза.

Дівчата почали разом шукати черепашку. Раптом Зуза закричала:

– Сліди! Вода! Ведуть в ту сторону!

Дівчата йшли за слідами й дійшли до густих зарослів. Втиснулись під кущі. Знайшли там місце, де черепашка залишила слід... і тенісний м'ячик, котрий Зуза загубила пів року тому.

Завдяки знахідкам, дівчатка дізналися, що черепаха недавно була в заростях. Отже, шукали далі, сподіваючись, що невдовзі знайдуть загублене. Наступні сліди черепахи вони знайшли неподалік посеред листя салату. Тваринка очевидно надгризла деякі листки. Що цікаво, посеред салати знайшовся також мамин перстень.

Зуза підняла його, схопила Анастасію за руку і разом вони побігли до Зузи додому.

– О! Мій перстень! – зраділа мама. – А ця дівчинка, це хто?

Зуза розказала про те, як вони познайомилися, і про те, що сталося. Додала, що хвіртка була відкрита і черепаха могла вийти крізь неї. Мама тоді відповіла:

– Зробіть оголошення! Намалюйте черепаху і напишіть, що вона загубилася. Може хтось її знайшов.

Це була непогана думка! Дівчатка пішли у вітальню, щоб приготувати оголошення. Намалювали черепаху і написали оголошення двома мовами: Зуза – польською, Анастасія – українською, бо в околиці жило ще кілька українських родин. Потім помчали вивішувати оголошення. Розмістили його на найближчому стовпі, а тоді повернулися в кімнату, щоб позбирати олівці. Одного не вистачало – зеленого. Якраз того, котрим малювали черепасі ноги, а властиво – то більшу частину черепахи.

– Перевірю під шафою, може там є? – сказала Анастасія.

Коли вона тільки схилилася і посвітила мобільним телефоном під шафою в темряву, вигукнула: – Черепаха! Жувь!

– Ти її бачиш? – викрикнула здивована Зуза.

Черепаха дійсно була під шафою. Зуза зраділа і відразу поклала її в тераріум. Пізніше дівчата нагодували її, трохи почистили вкритий пилом панцир і разом гралися. Черепашка обожнює маленькі силіконові та гумові м'ячики. Щоправда, вона не ганяє за ними, як пес. Хоча трохи його й нагадує, бо м'ячики дуже її захоплюють.

Коли знайдена тваринка заснула, дівчата пішли погратися в саду. Цього разу Зуза пам'ятала, що потрібно добре закрити тераріум.

Юліуш Попардовський,

4 клас, Нова Івчна

Детектив Маркотка і загадка сивого вуха

Одинадцятилітній Джеремі Маркотка після пробудження – коли тільки побачив свого пса – одразу ж зірвався на рівні ноги. Фіфі махав хвостом і в цьому б не було нічого дивного, якби не те, що праве вухо дворняги нагадувало сивину бабці Джеремі. Воно було майже біле з відтінком сірого. А ще вчора шерсть собаки була чорна, як смола.

– Де ти був і що робив? – роздумував хлопець, потираючи вухо пса. – Це справа для детектива Маркотки!

Джеремі відчув, як кров б'є в його венах, серце починає стукотіти швидше, а руки покриваються гусячою шкірою. Він потягнувся по блокнот і ручку, з котрими не розлучався відколи батьки віддали його на курси детективів. Потім записав:

“ЗАГАДКА СИВОГО ВУХА – 1.04.2022

Факти: Пес не виходив сам на вулицю, отже, це трапилось вдома, скоріш за все в темряві ночі.

Сивина здається правдивою і не змивається, бо не залишає сліду на долоні.

Питання: Як Фіфі посивів? Чому тільки вухо не змінило кольору?
Чи пес може посивіти так, як людина?

Тези: 1) Фіфі починає старіти. 2) Фіфі забруднився якоюсь хімією. 3) Фіфі з'їв щось, що спровокувало сивину.”

Того дня через пандемію коронавірусу уроки проводились віддалено. Маркотка ввімкнув комп'ютер.

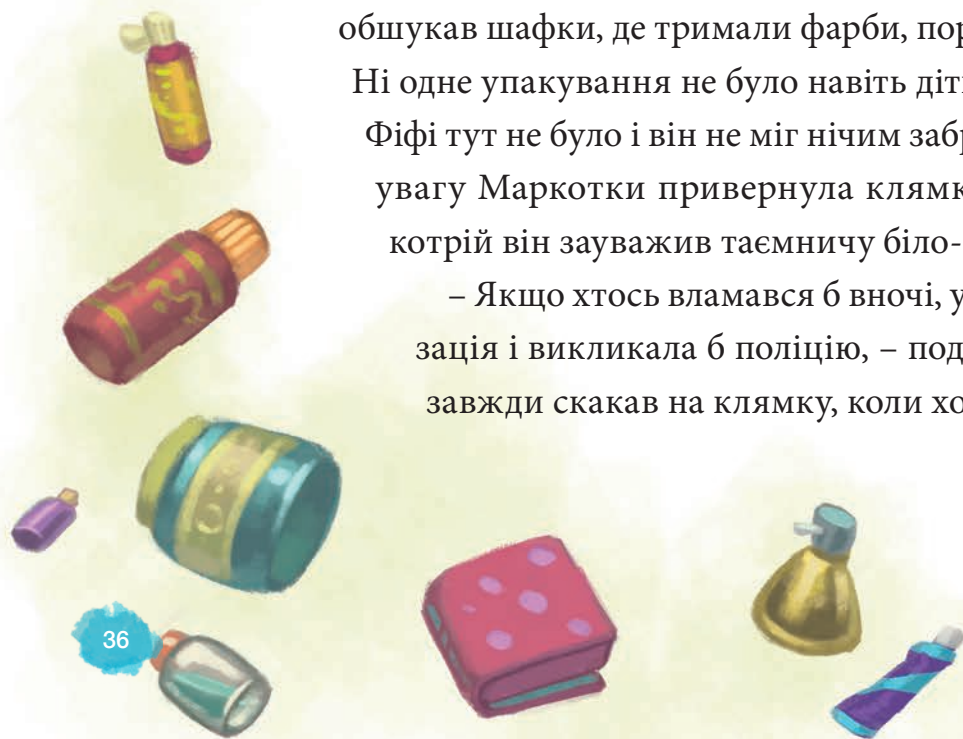
– Ми йдемо на роботу. Сніданок на кухні, – почувся навздогін голос батьків, котрі вже закривали за собою двері.

В голові детектива майнула думка, що вони навіть не помітили зміни в собаці. Але ж вони ніколи ні на що не мають часу. Він постановив, що сам проведе слідство і потім розкаже їм про це.

Під час уроку історії замість того, щоб слухати про Казимира Великого, Маркотка нишпорив в інтернеті. Він видихнув з полегшенням, коли дізнався, що пси на старості можуть сивіти. Але одразу пригадав собі, що Фіфі тільки два роки, отже він ще замолодий для такого. Тому перша теза виявилась мало правдоподібною.

Потім, поміж уроком польської мови та музикою, Джеремі обшукав шафки, де тримали фарби, порошки, креми, рідини. Ні одне упакування не було навіть діткнуте. Це значило, що Фіфі тут не було і він не міг нічим забруднитися. Тим часом увагу Маркотки привернула клямка вхідних дверей, на котрій він зауважив таємничу біло-сіру смужку.

– Якщо хтось вламався б вночі, увімкнулася б сигналізація і викликала б поліцію, – подумав. – Певне Фіфі як завжди скавав на клямку, коли хотів вийти погуляти.

На уроці музики Джеремі почув, що в нього бурчить в животі. Він подумав, що це симфонія Баха, але йому стало слабо від голоду. В кухні на нього чекав омлет і вода з лимоном. Якщо він вже зайшов на кухню, то не міг стриматися перед тим, щоб не перевірити корм Фіфі. Телятина, рис, морква – нічого не викликало в нього підозри. Тобто остання теза також виявилася невірною.

Фіфі супроводжував хлопчика під час обіду, бо розраховував на залишки їжі. Однак замість шматка омлету Джеремі випадково вилив на пса воду з лимоном, котра, на здивування детектива, зміла сивину.

Коли батьки повернулися з роботи, Джеремі засипав їх звинуваченнями: – Це ви винні, що вухо Фіфі помальоване. Так виходить з мого розслідування. Я не знаю тільки як і навіщо?

Раптом він замовк. На маминій сумці він помітив таку саму пляму, як раніше на клямці. Заглянув всередину і знайшов доказ “злочину” – спрей з написом “Імітація сивини. Ідеальна ідея для витівки”.

– Добрий жарт вуха вартує, – вигукнули батьки та почали сміятися, а Фіфі радісно загавкав.

– Все ясно, – буркнув Джеремі. – Через цей ваш жарт я сам ледь не посивів!

Філіп Романовський,

4 клас, Познань

Де є Драко ?

Був погідний ранок п'ятниці. Я встав раніше, ніж зазвичай, і задоволений почав пакуватися в школу. Це мав бути цікавий день, бо вчителька з природознавства казала, що буде практична під назвою "Наші домашні улюбленці". Кожен з нас мав принести до школи фото своїх улюблених тварин й інформацію про них.

Перед входом до школи я зустрів Каміля. Він тримав в руках маленьку коробку з дірочками. Я з інтересом запитав:

– Що ти там маєш?

Каміль не відповів. Посміхнувся і задоволений побіг у клас. Я швидко пішов за ним. За мить задзвонив дзвінок і почався урок природознавства.

Несподівано Каміль встав з-за парти та вигукнув:

– Вчителько, сталося щось жахливе! Мій павук втік!

Налякана вчителька глянула на Каміля і запитала знервовано:

– Камілю, навіщо ти приніс до школи павука? Ти ж знаєш, що не можна приносити сюди тварин.

Дівчата почули слова вчительки й почали несамовито кричати. За хвилину всі вже стояли на партах. Драко, а так звали павука, був малий, волохатий, чорний... і небезпечний. Так його описав Каміль.

Коли я це почув, то відчув себе агентом 007 на спеціальній місії. Але навіть не встиг її розпочати, коли пролунав великий гуркіт і в класі стало темно. Це за вікном розійшлася буря з блискавкою. Мало того, коли ми хотіли увімкнути світло, виявилось, що його немає. Ситуація погіршувалася: по школі в темноті розгулював потенційно небезпечний павук!

Я увімкнув ліхтарик на телефоні та разом з друзями розпочав пошукову місію. Ми поділилися на групи. Давид, Губерт і Яцек побігли поінформувати сторожа і директора. Вони разом почали обшукувати всі кути в роздягальнях, туалетах, холі й інших класах, ангажуючи в пошуки решту учнів та вчителів. Я разом з моїми помічниками – Кубою, Войтком і Камілем – пробували знайти слід Драко в класі, заглядали в

кожний закамарок, в кожен наплічник, в кожную шафу і навіть в горщики з квітами. А дівчата продовжували кричати.

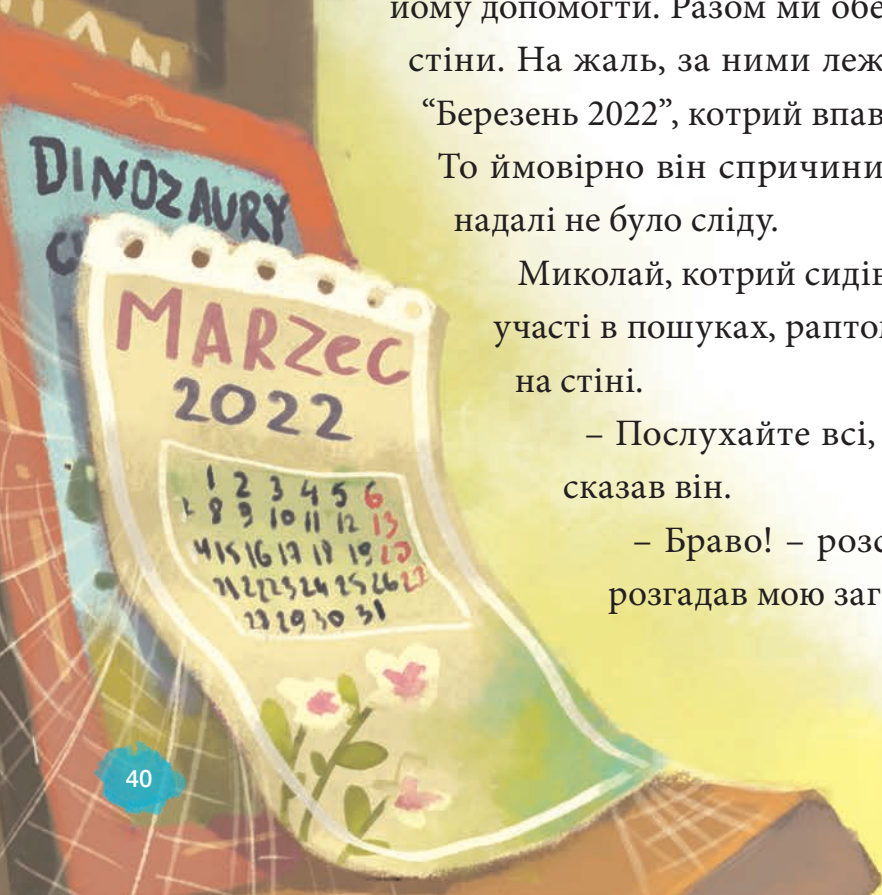
В певному моменті Каміль згадав, що павук любить крихти від канапок. Тож ми вирішили заманити павука до майстерно приготовленої пастки, але й це нічого не дало. Павук не вийшов зі схованки. В той час до класу повернулася група Давида. Вони також не знайшли загубленого членистоногого. Єдине добре, що буря стихла і в класі посвітлішало.

Вчителька з природознавства вже планувала повернутися до уроку, коли почула шелест, котрий лунав з кута кімнати. Там стояли ящики зі старими плакатами та картами. Це місце було темне, вкрите пилом та павутиною. В такій ситуації ніхто, крім Каміля, не мав сміливості наблизитися туди. Я вирішив йому допомогти. Разом ми обережно відсунули ящики від стіни. На жаль, за ними лежав тільки аркуш з написом “Березень 2022”, котрий впав з календаря, що висів вище. То ймовірно він спричинив такий шелест. Від павука надалі не було сліду.

Миколай, котрий сидів за першою партою і не брав участі в пошуках, раптом встав і глянув на календар на стіні.

– Послухайте всі, сьогодні ж перше квітня, – сказав він.

– Браво! – розсміявся Каміль. – Миколай розгадав мою загадку! Немає ніякого павука!

Наталія Вероніка Руда,

4 клас, Люблін

На хвості у голови

Віднедавна в школі відбувалися дивні речі. Особливо в біологічній майстерні, котрою опікуємося ми. Це наш клас. В ньому стоїть високий макет людських кісток. Тобто скелет. Спочатку ми всі його трохи боялися, але врешті полюбили й назвали Костиком. Дехто стверджує, що він має магичні здібності та підказує на контрольних. Хммм... може щось в тому є, бо таємнича історія стосується саме його.

Того дня ми хутко забігли в клас і... завмерли вражені. Усі відчували щось підозріле. За мить Алан вигукнув:

– Дивіться, Костик втратив голову!

– Розійдіться! – сказала я. – Треба це дослідити. Не торкайтеся Костика, ми повинні провести слідство. Точно чер... тобто голова знайдеться ціла і здорова! – не знаю, чи ті останні слова були найкращі, але я вирішила діяти. Алан, Мілена і Миколай зголосилися допомагати. Ми домовилися зустрітись на шкільному стадіоні після уроків.

– Треба прочесати цілу школу і поговорити зі сторожами, – запропонувала, коли ми нарешті там зустрілися. – А також з охоронцем і дітьми з групи продовженого дня, котрі залишаються в школі довше.

– На всяк випадок є також шкільне відеоспостереження, – зауважила Мілена.

Це була цінна увага! Відповідно ми вирішили, що почнемо від відеоспостереження. На щастя, пан Міхал ще був в школі

та провів нас у свій кабінет. Однак виявилося, що вчора була аварія в системі й не залишилось жодних записів. Це дуже нас засмутило, але ми не втрачали віри. Миколай з Аланом пішли порозмовляти з прибиральником, паном Криштофом, а я з Міленою попрямувала до кімрки прибиральників.

– Коли я прибирала ваш клас, скелет був цілий, – дала покази пані Ліда.

Невдовзі виявилося, що Миколай з Аланом також не дізналися нічого цікавого. Отже, залишилась тільки розмова з дітьми з групи продовженого дня.

– Я щось знаю, – сказала нам одна з першокласниць. – Але хочу за це солодощі.

Алан вигорнув з наплічника залишки шоколадки.

– У мене є сестра в 8-В, – сказала мала. – Я чула, як вона говорила з подругами про череп. Це було вчора.

Ми вийшли з кімнати й вирішили обшукати клас 8-В. Чемно зачекали на дзвінок – і коли клас вже був пустий – шмигнули туди. Однак не встигли почати пошуки, бо раптом почули дивні звуки, що лунали з класу музики. Ми попрямували туди. Нам було трохи ніяково, бо в шкільних коридорах панувала пустка, а за вікном сутеніло. Однак, ми повинні були перевірити, що там відбувається. Тихесенько підійшли до дверей. Почули зойки, грізне гарчання і звуки битого скла.

– На три-чотири відкриваємо двері й заскакуємо в середину, – запропонував Миколай.

Тож ми так зробили. Шарпнули клямку й увірвалися всередину... і видали з себе жахливий крик. Перед собою побачили чорну постать, котра замість голови мала череп з вогняними очима. Ми втікали так швидко, що зупинилися аж тільки на подвір'ї школи.

– Що це було?????

Раптом нас наздогнали учні 8-В класу. Всі були одягнені в чорне, а один з них тримав... голову Костика...

– Навіщо плентаєтеся по школі? Ви перервали нам репетицію “Дзядів” Адама Міцкевича. Зі страху мені ледве череп не випав, – накричав на нас високий блондин.

– Ви...бач...те...ми тільки... шукали... голову Костика, – заїкався Алан.

– Голову теж треба шукати з головою! – прокоментував блондин.

А потім запросив нас на виставу, де череп Костика мав бути одним з найважливіших реквізитів.

Назар Ширяєв (Україна),

4 клас, Допієво

Пригоди Мурчика

Я звичайний хлопець, котрий донедавна жив в Україні в багатоповерховому будинку. Таким самим, яких є багато тут, в Польщі. І моє життя також було подібне до тутешнього. Наприклад, біля моєї квартири жила бабуся Кася. Вона була самотньою. Я час від часу ходив до неї, щоб запитати, як вона почувається і чи чогось їй не треба. Так повинні робити добрі сусіди.

Одного дня ми разом з друзями знайшли маленьке кошеня. Воно все було чорне, з блакитними очима, а під шиєю мало білу краватку в формі трикутника. Ми вирішили подарувати кошеня бабусі Касі. Вона дуже зраділа і назвала його Мурчиком.

Певного дня, коли я знову навідався до бабусі Касі, вона була дуже сумна. Сказала, що не може знайти Мурчика. Думала, що кіт втік з квартири, коли вона виходила в магазин. От, прослизнув крізь прочинені двері, як то роблять коти.

Я одразу ж вирішив допомогти бабусі Касі знайти улюбленця. Я не тільки співчував їй, а й боявся за тваринку, з котрою на волі могло трапитися щось погане! Отож, я побіг до друзів і все їм розказав. Вони звісно пообіцяли, що допоможуть з пошуками, але справа була важка. Знайти kota в місті, де є стільки вулиць, стільки закамарків, стільки інших котів... це нелегке завдання.

Хоча були також і веселі моменти. Ну бо уявіть собі - отак групка дітей бігає за випадковими чорними котами, котрі доволі спритно втікають. А коли ми вже котрогось й ловили, то він був такий наляканий, що дряпав нас, а інколи навіть кусав. Що гірше, жоден з тих котів після детальнішого огляду не нагадував Мурчика.

Я повернувся до бабусі Касі. Хотів їй розказати про наші безрезультатні пошуки. Щоб якось її розрадити, обіцяв, що знайду їй іншого kota.

Як виявилось, бабуся Кася бачила все те з вікна. Щоб подякувати, запросила мене на смачний домашній обід. Я погодився, бо після тієї біганини був добряче голодний. Тож бабуся витягнула для мене порцію з холодильника і попрямувала до

мікрохвильовки, щоб швидко розігріти їжу. Те, що відбулося потім, найсмішніше, що могло взагалі трапитися. Коли бабуся відчинила дверцята мікрохвильовки, побачила всередині... Мурчика. Кіт спокійно собі спав, тримаючи в лапках шматок сосиски!

Тоді бабуся Кася згадала, що перед виходом в магазин до неї подзвонила сусідка з другого поверху. Вона попросила зайти до неї на хвилинку. Отож, бабуся побігла до сусідки, а котик очевидно скористався ситуацією і схопив сосиску, котру бабуся залишила на кухонному столі. Коли та повернулася від сусідки, наляканий кіт сховався в такому місці, яке було найближче до столу, тобто в мікрохвильовці. Бабуся ніколи не закривала її дверцят, щоб всередині просохло після миття.

Ми з бабусяю Касею дуже довго сміялися з тієї ситуації, а потім з'їли смачний обід... разом з Мурчиком, котрий в тому часі вже зголоднів. Бо що це таке, одна сосиска для такого неслухняного кота!

Ліліанна Сипневська,

2 клас, Катовіце

Котяча м'ята

На вулиці Звезжинковій 28 знаходиться бюро детективів. Його власник – Сфінкс Долар. У нього працює кішка Сулі.

Долар саме підписував важливі документи, коли пролунав стукіт у двері.

– Заходьте, – м'явкнула Сулі.

В середину зайшла біла кішка з чорними плямами.

– Це ти, Плямко? – запитала здивована Сулі.

– Так.

Обидві кішки були знайомі ще з притулку і дуже давно не бачилися. Плямку забрали люди, а сулі в той час здобувала вищу освіту.

– Я прийшла до вас в справі моєї дитини. Гарбузик зник разом з моїм другом Євро, – розказувала Плямка.

– Скільки років Гарбузику? Як він виглядає? Де зник? – поцікавився Долар.

– Йому вісім місяців. Він дуже схожий на мене. Останній раз я бачила його в кімнаті. Я обшукала цілий дім і околиці, але ніде його не знайшла, відповіла Плямка.

Долар записував все в блокнот. Коли закінчив, разом з Сулі подався в парк, щоб опитати диких котів. Вони завжди багато всього знають. Коти розказали, що останнім часом в місті за невідомих обставин зникло багато котів.

Детективи почали розглядатись по околиці. Раптом Сулі почула гарний запах. Побігла в його напрямку. Не зважала на крик Долара. Вона бігла як шалена, спіткнулася в певному моменті й впала в велику яму. Це звідти доносився запах! Сулі почало паморочитись в голові.

– Котяча м'ята знову спрацювала, – розсміявся кіт-веле-тедь. – Ця хитра рослина допоможе мені викрасти всіх котів з міста.

Тим часом детектив Долар роздивлявся і винюхував та шукав слідів Сулі. Він вийняв з кишені плаща лупу. Завдяки якій він побачив на траві коричнево-сіру шерсть. Мало її не оминув, бо вона зливалася з землею. Він ретельно роздивився її під лупою, щоб впевнитись, що це шерсть Сулі. Та шерсть була пухнаста, коричнево-сіра і пахла один в один, як його співробітниця. Тож Долар мав певність. Невдовзі він також знайшов сліди лапок Сулі й дійшов до таємничої ями. Пригадав собі, що це вхід до старої копальні золота. В ямі й довкола неї було багато клубочків шерсті. Долар здогадався, що зниклі коти повинні бути десь поблизу. Витягнув котофон і подзвонив в котячу поліцію. Подав їм адресу.

– Я думаю, що тут знаходяться всі зниклі коти. Прошу про підтримку, справа серйозна!

– Висилаємо котячий патруль!

Долар закінчив розмову і саме хотів вискочити з ями, коли щось схопило його за лапи та потягнуло вниз. Раптово він опинився всередині копальні. Там його оточили два чорні коти й кіт-велетень.

– Я дам вам десять мішків корму, якщо ви мене відпустите, – запропонував Долар.

– Даремно пропонуєш! – відповів кіт-велетень. Мені не потрібен твій корм, я маю кращий!

Долар зрозумів, що він потрапив в халепу. Задумувався власне, як вислизнути звідси, коли з глибини старої копальні визирнула Сулі! А за нею армія чорних котів.

– Не рухайся! – м'явкнула хоробра Сулі. – Я тебе розкусила! Ти заманюєш сюди котів за допомогою котячої м'яти, а потім використовуєш їх на важких роботах в копальні. Вони видобувають для тебе золото. На щастя, мені вдалося переконати твоїх охоронців, що не варто водитися зі злочинцями.

Кіт-велетень був дуже здивований. Ще більше здивувався, коли на місці з'явилася котяча поліція і заарештувала його.

Долар і Сулі вивели з копальні Євро й інших котів. Однак надалі ніде не було Гарбузика! Тільки солодке сопіння допомогло взяти його слід. Гарбузик ніби нічого й не трапилося спав в котячій м'яті.

– Ти проспав неабияку авантюру! – сказав Долар. – Вже дзвоню до твоєї мами!

Каспер Вардас,

4 клас, Устронь

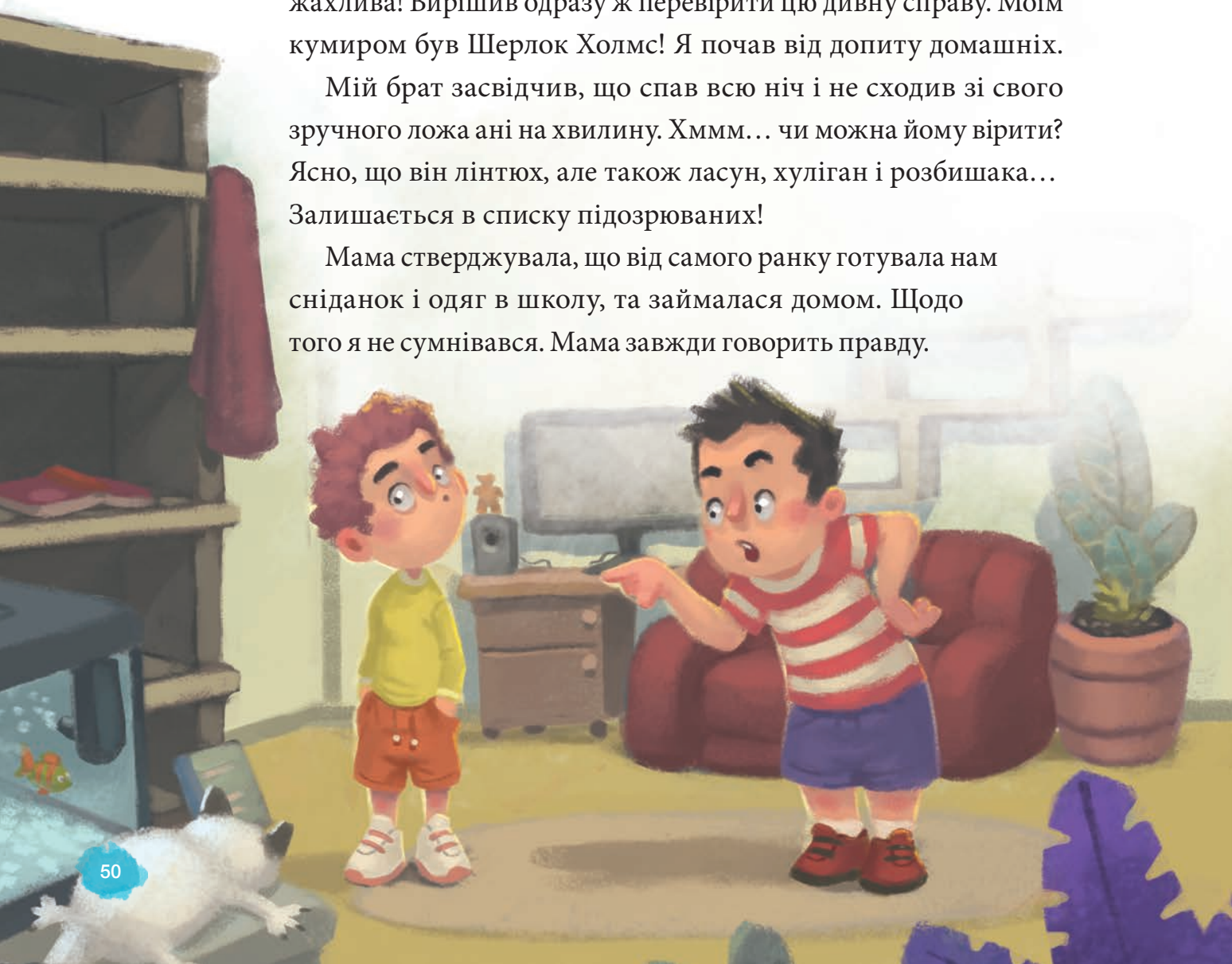
Таємниця загублених книжок

П'ятого квітня 1996 року в моєму домі на вулиці Полянській трапилася історія, в яку ви не повірите.

Був ранок. Я власне прокинувся. Потягнувся ліниво і глянув на полицю і... вискочив з ліжка, як пружина. З моєї бібліотеки зникли книжки. Всі! Як це можливо! Хто їх забрав!? Я обожаю читати, тому вісія дня без книжок була для мене жахлива! Вирішив одразу ж перевірити цю дивну справу. Моїм кумиром був Шерлок Холмс! Я почав від допиту домашніх.

Мій брат засвідчив, що спав всю ніч і не сходив зі свого зручного ложа ані на хвилину. Хммм... чи можна йому вірити? Ясно, що він лінтюх, але також ласун, хуліган і розбишака... Залишається в списку підозрюваних!

Мама стверджувала, що від самого ранку готувала нам сніданок і одяг в школу, та займалася домом. Щодо того я не сумнівався. Мама завжди говорить правду.

Тато дивно глянув на мене і не мав наміру щось говорити – цілу ніч він чергував на роботі та був стомлений. Тож, я викреслив його зі списку підозрюваних.

Отож, ніхто нічого не знав... Мені залишалося обшукати будинок. Я перевіряв всі кімнати, гараж і підвал, де є лабіринт кімнат, в котрих ховаються чудовиська з моїх книжок. Кожен закамарок, кожен куточок – навіть в холодильник глянув... Ніде нічого не знайшов, ані сліду від книжок. Оскільки вдома не було слідів, треба було шукати десь інакше. Впевнений, що щось знайду зовні, я вийшов перед будинок і обшукав садок... І не розчарувався! Знайшов свіжі грудки землі – це значило, що хтось недавно розкопував газон. Я взяв граблі й вирішив прочесати траву. Може знайду якийсь наступний слід? На клумбі поміж квітів я зауважив дивну гірку... Вчора її тут не було... Швидко почав розгортати землю і побачив, що там була стара дерев'яна скриня... Звідки вона тут взялася? Що є всередині? Невже... ТАК! Всередині я знайшов всі мої книжки...

Коли я їх переглядав, я почув крик мого брата:

– О, ні! Не відкривай книжок!

Я його притиснув. Після короткого допиту він розказав все. Визнав, що то він приніс книжки в садок, поставив в скриню і закопав. Навіщо? Бо з однієї з книжок вилетів Фенікс. Даніель боявся, що з інших вилізуть також якісь створіння.

– Та що ти кажеш? – сказав я. – Серйозно?

Я йому не повірив. Дійсно знав, що в моїх книжках повно неймовірних створінь й історій, але ж вони живуть тільки в фантазії.

Я відкрив книгу про Фенікса, щоб перевірити, як там виглядає ситуація. Тоді з книжки вибухнуло полум'я. На щастя не обпекло мене. В слід за полум'ям з'явився Фенікс. Привітався і перепросив за втечу: він хотів тільки трохи розім'яти крила. Я поговорив з ним трохи. Потім вогняний птах зник між сторінками книжки. А я зрозумів дві речі – що варто завжди вірити власному брату і що Фенікси справді існують!

Пола Верецька,

1 клас, Лодзь

Лю – собачий детектив

Одного дня в Поліцію задзвонили дві морські свинки, Бася і Білбіселла. Вони телефонували для того, щоб повідомити службовців про крадіжку п'яти карт. Коли поліціантка підняла слухавку, Бася пояснила, що в середу вони грали в “свинку” і раптом почули скрип дверей. Тоді дуже злякалися. Думали, чи то хтось вдерся в дім, чи це тільки вітер скрипів дверима. За хвилину ствердили, що то таки був вітер і повернулися до своєї улюбленої гри. Тоді помітили постать в чорному плащі, котра вбігала в кухню. Свинки підскочили зі страху, а коли оговталися, помітили, що зі столу зникло п'ять карт. Зникла також та страшна постать.

До справи прикріпили детектива Лю. Це був собачий детектив раси французький бульдог. Він мав на плечах і очах чорні латки, короткий хвостик і великі трикутні вуха, завдяки яким добре чув – в тому числі злочинців. Він має пильний

ніс, котрий добре бере слід. Є в нього і досконалий зір, завдяки якому він бачить те, чого інші не зауважують.

Коли Лю вирушив шукати злодюжку, раптом почув шелест. Його собачий (а одночасно й соколинний) зір помітив чорний плащ. Такий самий, про котрий згадували морські свинки. Коли він переслідував власника чорного плаща, Лю сам залишив багато собачих слідів. Він був так зайнятий переслідуванням злочинця, що врешті переплутав свої сліди зі слідами злодюжки. Зробив два кола йдучи за слідами власних лап.

– О, ні, це ж мій слід! – сказав він і схопився за голову.

Раптом щось зашелестіло в кущах поблизу. Цього разу замість чорного плаща Лю помітив трикутне руде вуха. В повітрі відчув дивний запах.

– Що це за запах? Може так пахне наш злочинець? – подумав.

За хвилину Лю помітив сліди, котрі вели до злочинного угруповання.

– Чи це тут переховується злочинець?

Лю зачаївся. Однак з гурту злодіїв вилізла білочка, руде вухо котрої анітрохи не пасувало до свідчень свідків.

Лю вирішив виставити для крадіїв пастку. Наготував спритну клітку, а сам сховався в зарослях. Минуло трохи часу. Врешті Лю почув галас і борсання. В пастці сидів кіт в масці й чорному плащі. Замаскована тварина була знаною в усій околиці під псевдонімом “Риха”. Лю одразу ж перейшов до допиту підозрюваного. Врешті витиснув з кота зізнання. Риха призналася, що це вона вчинила крадіжку, і віддала свинкам п’ять карт. Пояснила, що вони їй були потрібні, щоб закінчити будову сейфа, де вона тримала інші вкрадені речі. В такий спосіб свинки Бася і Балбінелла повернули свої карти та закінчили партію гри. Собачий детектив Лю в нагороду за розв’язання загадки отримав пачку собачих чипсів і також утвердив свою місцеву славу. Риха натомість – як належить справжньому бандиту – втекла з в’язниці та й не було й сліду по ній. Може про її подальшу долю дізнаємося з наступних оповідань.

Флоріан Вйенке,

4 клас, Шамотули

Не вкрадений кіт

Одного дня я повернувся додому втомлений після того, як цілий день грав у футбол. Вже хотів з'їсти смачну булку, коли почув дзвінок у двері. Не встиг я встати з-за столу, як додому влетів мій сусід Войтек. Чи я знову забув замкнути двері на ключ?

– Загубився мій кіт! Допоможи! – мало не плакав Войтек. – Я наглядав за ним, а його вкрали!

– Що ти кажеш? Як це – вкрали? – запитав я його, думаючи тільки про булку.

– Дзвони до своєї неймовірної команди, – вимагав Войтек. Він мав на увазі мох друзів, Наталю та Ерика, з котрими я займався розгадуванням різних загадок.

П'ятнадцять хвилин по тому друзі вже були на місці готові розпочати розслідування детективів. Ми оточили Войтка вогняним кільцем питань.

– Де ти востаннє його бачив? Коли зауважив зникнення? Що ти тоді зробив? Як виглядає твій кіт? Має особливі прикмети?

Записані Наталею покази звучали так: “Зниклий: Пушок, довгошерстий, біло-рудий перський кіт. Зник 23 червня о 15:35 годині. Тоді він знаходився в саду неподалік огорожі. Востаннє його бачив Войтек, коли їв банан в кухні й крізь вікно спостерігав за Пушком”.

Нарешті поставили найважливіше питання:

– Чи ти когось підозрюєш?

– Коли Пушок зник з поля зору, я вибіг з будинку. Тоді почув, як завівся двигун, а потім шурхіт коліс об пісок, – розказав безрадно Войтек.

Ми задумалися, що робити далі. Вирішили допитати найближчих сусідів, чи вони нічого не бачили. Нам пощастило, бо на сусідньому подвір’ї ми зустріли Кайтка, котрий жив навпроти власників Пушка.

– Привіт, Кайтку, чи ти не бачив тут раптом якусь чужу машину? Рожевий Форд Мустанг? – почали ми допит.

– Ні, – відповів Кайтек. – Хіба що рожевий Форд Мустанг мого дядька.

– А чи твій дядько любить котів?

– Він їх обожнює.

– Знаєш, куди дядько поїхав? – ми не переставали розвідувати.

– Говорив, що їде в магазин і невдовзі повернеться.

Тієї миті на вулицю Квіткову в'їхав Мустанг Кайткового дядька. Хоча хлопець дивився на нас з підозрою, ми сховалися за парканом.

Власник Мустанга вийшов з машини, вийняв закупи з багажника і зайшов до будинку. Однак Ерик встиг помітити, що на правій руці підозрюваного видно було подряпину.

Кайтек почув, що ми проводимо розслідування, і вирішив допомогти нам. З його допомогою, ми заглянули в машину. Там не було ніякого кота, але ми побачили шерсть на сидінні. Вона виглядала на руду.

– Ми спіймали його! – закричав Ерик.

В той момент з дому вийшов дядько Кайтка. На жаль під час розмови з ним, виявилось, що шерсть на сидінні була з м'якої іграшки, котру той купив для Кайтка.

– В такому разі у нас немає нічого і ми починаємо з початку, – ствердила Наталія. – Пропоную повернутися на місце злочину і роздивитися там, – запропонувала вона.

Виявилось, що Наталія мала добру інтуїцію. Коли ми тільки увійшли в сад Войтка, почули тихий м'явкіт. Він лунав з сараю в глибині обійстя. Коли ми відкрили двері, то нас мало не збила з ніг волохата куля. Я вийняв телефон:

– Войтку, мені здається ми знайшли твою пропажу...

Подальше слідство показало, що це сестра Войтка випадково закрила кота в сараї, коли витягувала звідти велосипед. Так це вже буває в житті детектива: часом найважчі справи мають найпростіше можливе розв'язання.

Бартош Возняк,

4 клас, Воломін

Хто вигадав домашні завдання?

Одного дня, коли я робив домашнє завдання, мені до голови прийшло питання: хто взагалі вигадав домашні завдання?

Це питання не давало мені спокою. Тож я з моїм собакою Скубі вирушили до Ерика і Філіпа - двох моїх найкращих друзів. Я запитав, чи не хотіли б вони зі мною дізнатися, хто вигадав домашні завдання? Хлопці визнали, що це добра ідея. Ми попрямували до бібліотеки. Попросили пані бібліотекарку, щоб показала нам книжки, де могла бути потрібна нам інформація. Пані запропонувала нам чотири книжки, але в жодній потрібної інформації не було. Що ж, ми подякували за допомогу і вирушили далі.

Того разу покрокували до магазину з антикваріатом, де працювала пані Тереза. Ми запитали, чи може вона знає, хто вигадав домашні завдання? Пані Тереза не мала найменшого поняття, але сказала нам, що в Домі Культури можуть щось знати.

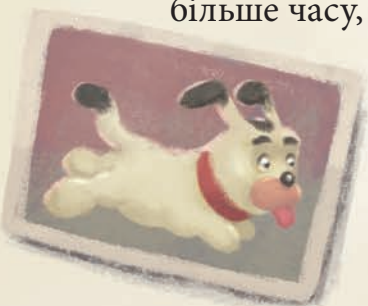
Отож, ми сіли в автобус, котрий туди їхав. Однак в Домі Культури теж ніхто не знав відповіді на наше питання - ані пані секретарка, ані інші працівники.

Коли розчаровані ми виходили з будинку, раптом мій пес Скубі зірвався з повідка і втік. Ми почали ганятися за ним по цілому місті, а він завів нас просто до мого дідуса Анджея. Ми подумали, що може дідусь знає відповідь на наше питання. На жаль, дідусь також не знав. В тому часі стало вже пізно, а завтра нас чекала школа. Тож ми повернулися додому.

Наступного дня перед уроками я запитав пані Магду, котра вчила нас англійської мови, чи вона знає відповідь на питання, яке нас так мучить. Однак, вчителька не мала часу, щоб нам відповісти, бо спішила на наступний урок.

Я повільним кроком вирушив в шкільну бібліотеку, щоб взяти книгу. Там мою увагу привернула певна стара книжка. Я її взяв і, коли повернувся додому, всю переглянув. На моє розчарування там не було інформації, котру я шукав. Розчарований я запитав моїх батьків, чи вони може знають, хто вигадав домашні завдання, але й вони не знали. Тоді я подумав, що напевно вже ніколи не отримаю відповіді на своє питання!

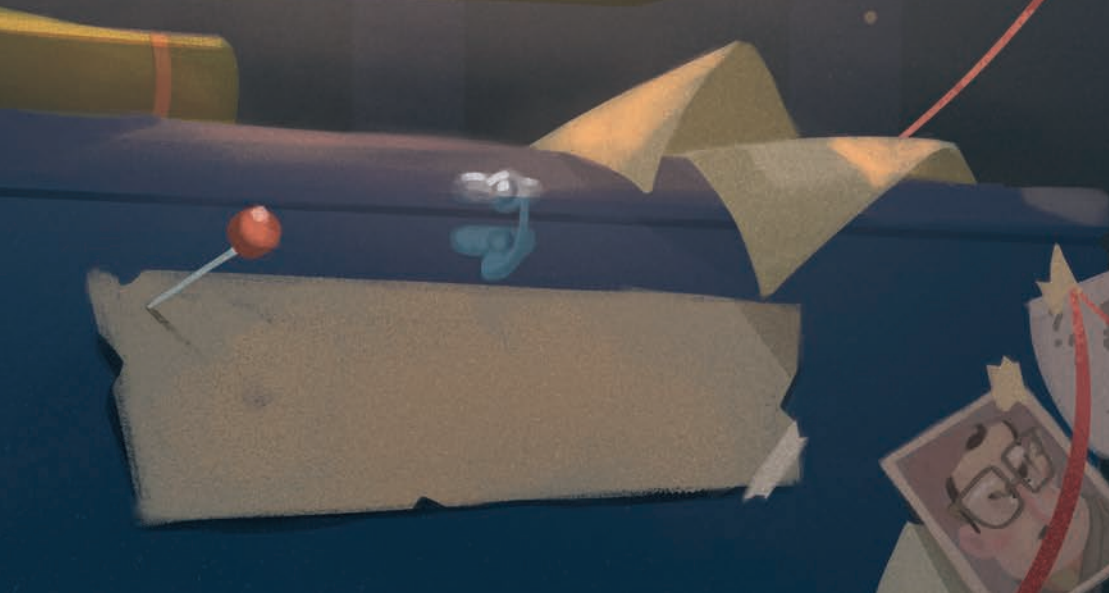
Минуло три місяці. До нашої групи детективів приєднався новий колега - Войтек. Почались літні канікули й ми мали більше часу, тож з енергією повернулися до нашого слідства.

Спочатку подалися в Міську раду, де працювала мама Войтека і тато Ерика. В раді ми отримали письмову відповідь, щоб не морочили держслужбовцям голову дурницями! Після візиту в раді ми розрадили себе морозивом у кафе поблизу і тоді Войтек сказав, що його брат сьогодні повертається з Англії.

З нудьги ми поїхали в аеропорт. Літак з Англії саме прилетів і мила пані з обслуги клієнтів сказала нам, щоб ми чекали в залі прильотів, доки вийдуть пасажери. Ми так і зробили. Коли з'явився брат Войтека, вирішили і йому поставити питання щодо домашніх робіт. А він... без вагання відповів, що за винахідника домашніх робіт вважається італійський педагог Роберто Невіліс, котрий вже 1905 року зробив з домашніх завдань покарання для своїх учнів. Звідки брат Войтека це знав? Бо вивчав в Англії педагогіку! Отже, врешті ми знайшли правильну людину! Спочатку з надміру почуттів ми не могли видати з себе ані слова, а потім самі задали собі домашнє завдання на канікули: до кінця літа більше не думати про домашні завдання!

5-8 Класи

The background illustration depicts a boy with dark hair, wearing a red and white striped shirt and dark shorts, standing in a dark cave. He has his arms outstretched towards a large, bright orange fire that fills the lower half of the frame. The cave walls are dark and jagged, with some glowing green spots. The overall atmosphere is dramatic and mysterious.

Зося Барадзей,

7 клас, Краків

Хто вбив Надію?

Марсель стояв на краю прірви. Перед ним бушувала люта стихія. Вогняна буря. Хлопець відчував жар і пульсацію повітря, яке вирувало в шаленому темпі. Уламки скелі малювали йому шрами на щоках.

– Злість, чи це ти вбила Надію?

– За кого ти мене маєш, хлопче? Як смієш, так до мене звертатися? – закричала Злість. – Я можу тебе змести з поверхні Землі, якщо захочу. Мене поранили, а зараз хтось за це поплатиться! Але ні. Я не вбивала Надії. В моїй суті відсутність розуміння. Надія мене провадить. Те, що я роблю, є результатом бажання покращити мою долю. Це Страх винен. Йди до нього.

– Що ж, до зустрічі, – Марсель не перейнявся погрозами Злості. – Вирушаю в подальшу дорогу. Дякую за відповідь!

Але його погляд затримала печера, стіни котрої були майстерно вкриті камінням. Він чув зойки, скрегіт щелепи, відголос тремтіння. Хлопець відчув це все чітко у своєму тілі. За мить зібрався з духом і загукав:

– Страху! Я детектив. Ти зобов'язаний зі мною поговорити! Минуло багато часу, поки Страх послабив один з каменів і нарешті показався.

– Чи це ти вбив Надію? Що маєш у своє виправдання?

– Знаєш, деякі речі для мене за складні, – відповів Страх.

– Я ховаю голову в пісок. Боюся відважитися, відкритися, ризикнути, щоб не залишитись пораненим. Але час від часу також допомагаю, оберігаю від небезпеки. Я не вбивав Надії. Все ж таки я – Страх. Не маю кращого аргументу.

– Тоді хто ж її вбив? – розвідував Марсель.

– Може Смуток. Він виглядає як бідне нещастя, але може бути грізним...

Марсель пішов туди, де скупчилися інші хмари. В горлі він відчував страшну сухість і жахливий солоний посмак. З великими зусиллями він продирався крізь розлогі, густі вихори хмар.

– Смутку... Це певно ти вбив Надію. Признайся!

– Ні! Я заглиблений в розпач. Маю за мало сил, щоб це зробити. Я забагато страждав, щоб вчинити комусь так само багато зла. Не можу встати, але вірю, що цей стан не буде тривати вічно.

– Тож хто це зробив? – повторив своє питання Марсель. – Хто вбив Надію?

– Я, – раптом озвався голос згори.

– Хто ти?

– Я – Безпорадність. Це я втратила Надію.

Марсель глянув в напрямку, звідки доходив глос. Він був впевнений, на його очі потрапить якась могутня постать. В тому часі з-за хмар визирнула квола, тоненька, як стеблина, фігура. В тиші, котра настала, заледве можна було почути звук її кроків.

– Навіщо? – прошепотів Марсель.

– Цим я відрізняюсь від інших, котрих ти зустрів, я не вмію вірити у світле майбутнє. Я найслабша, хоч здаюся найсильнішою. Я не могла витримати вигляду постаті, котра була вся сповнена того, чого я не мала, але так сильно хотіла б. Мій жаль я перекувала в смуток...

– Ні, ні, ні! Маню! Це оповідання не може так закінчитися, – хлопець обернув голову в сторону своєї старшої сестри. Та власне закінчила розказувати і зараз сперла голову об бильце лікарняного ліжка. Здається, плакала.

– Мене також звати Марсель! – закричав хлопець. – Скажи мені, скажи, що я маю зробити, щоб врятувати Надію?

– Витримай, – прошепотіла Маня. – Витримай ще ту останню операцію. Точно все вийде і ти врешті побачиш цілий світ. Я покажу тобі хмари, вітер, вогонь. Всі кольори веселки!

– Витримаю, – посміхнувся Марсель. – Бо знаєш що... Безпорадність зовсім не вбила Надію. Надія не вмирає!

Лена Халас,

5 клас, Войново

Чий це пес?

Це був звичайний день. Ми з Мартиною йшли до школи. Холодний квітневий вітер куйовдив мені волосся. Сонце світило просто увічі.

Ми саме йшли коло ставка. Раптово з іншої сторони дороги, на верхівці одного з пагорбів я помітила пса. Спочатку злякалася, бо він бігав сам без повідця. Коли побачив нас, затримався і почав вдивлятися в нас своїми темними блискучими очима. Його хвіст ритмічно вдарявся об землю. Аж мурашки пробігли мені по шкірі.

Мартина певне не звернула на нього уваги. Весь час щось говорила до мене, тож врешті я повернулася до неї. Коли за секунду я глянула на місце, де мить тому був собака, там вже було пусто.

Цілий день в школі я була нетерпляча, не могла ні на чому зосередитись. Нарешті настала 13:15. Залишився мені тільки останній урок. Коли я йшла в клас, глянула крізь вікно в коридорі на шкільний майданчик. Тоді знову побачила його! Він сидів біля велосипедного

паркінгу. Так, це був той самий собака: великий, коричневий, зі зворушливим поглядом у великих очах.

Коли урок тільки закінчився, я вибігла з будинку школи. Пес гавкнув, махнув хвостом і рушив. Йшов за мною, так ніби чекав там власне на мене...

– Брись! – крикнула перелякана.

Тварина тільки помахала хвостом і витягнула довгий язик. Зблизька він не виглядав на грізного пса. Я відважилась і повільно підійшла до нього, а він приязно обливав мені руку. Я його погладила. Перевірила, чи є в нього ошийник. Постановила, що поки не знайду його власників, пес залишиться зі мною.

– Привіт песику! Знаєш що? Від сьогодні будеш... Бадді!

Наступного дня я вже мала зроблені плакати, котрі розвісила по цілій школі. На них великими літерами написала: “ШУКАЮ ВЛАСНИКІВ ПСА!” і намалювала портрет Бадді. На жаль ніхто не відгукнувся.

Кілька днів по тому в нашу школу прийшла нова учениця з України. Її звали Роса. Вона була худорлява, мала довге світле волосся і зелені очі. Одягнена була в чорний гольф і сірі джинси. Здавалась переляканою.

– Що сталося? Чому ти сумна? – запитали ми.

– Біля мого дому впала бомба. Ми musiли негайно тікати. Батьки ледве мали час, щоб спакувати трохи одягу. Ми сіли в авто, взяли гроші, паспорти і це все. Його ніде не було, вибух бомби його налякав...

– Його, то кого?

– Мого найкращого друга. Коли ми від'їжджали в мене від смутку ледь не розірвалося серце.

– Як звали того твого друга?

– Космос.

– Що з ним могло далі трапитися? – я запитала.

– Не знаю! Може повернувся на руїни нашого дому, може блукає десь в місті. А може... він вже... неживий... – в очах Роси з'явилися сльози.

Нашу розмову перервав дзвінок. Вчителька встигла ще задати домашнє завдання. А це значило... що ми повинні були зробити плакат про найкращого друга. Я відразу знала, про кого зроблю свій!

В понеділок першим уроком була польська мова. Перша свою презентацію представила Роса.

– Мій найкращий друг – це Космос. Він нечистокровна вівчарка. Йому майже три роки. Він дуже приязний. Залишився в Україні. Я дуже за ним сумую.

Тоді раптом мене осінило!

– Роса! Твій Космос... Здається, я його знайшла!

Відразу після уроків я завела Росу до тварини. І це дійсно був її собака! Коли вона вже розтисла обійми, я запитала, чи можу з ним попрощатися. Але Роса сказала, що я не повинна... В такий спосіб я за кілька днів отримала і нового друга, і нову подругу!

SZUKAM
WŁAŚCICIELA

Зофія Флорек,

7 клас, Крапковіце

Родина Шарошпатацьких

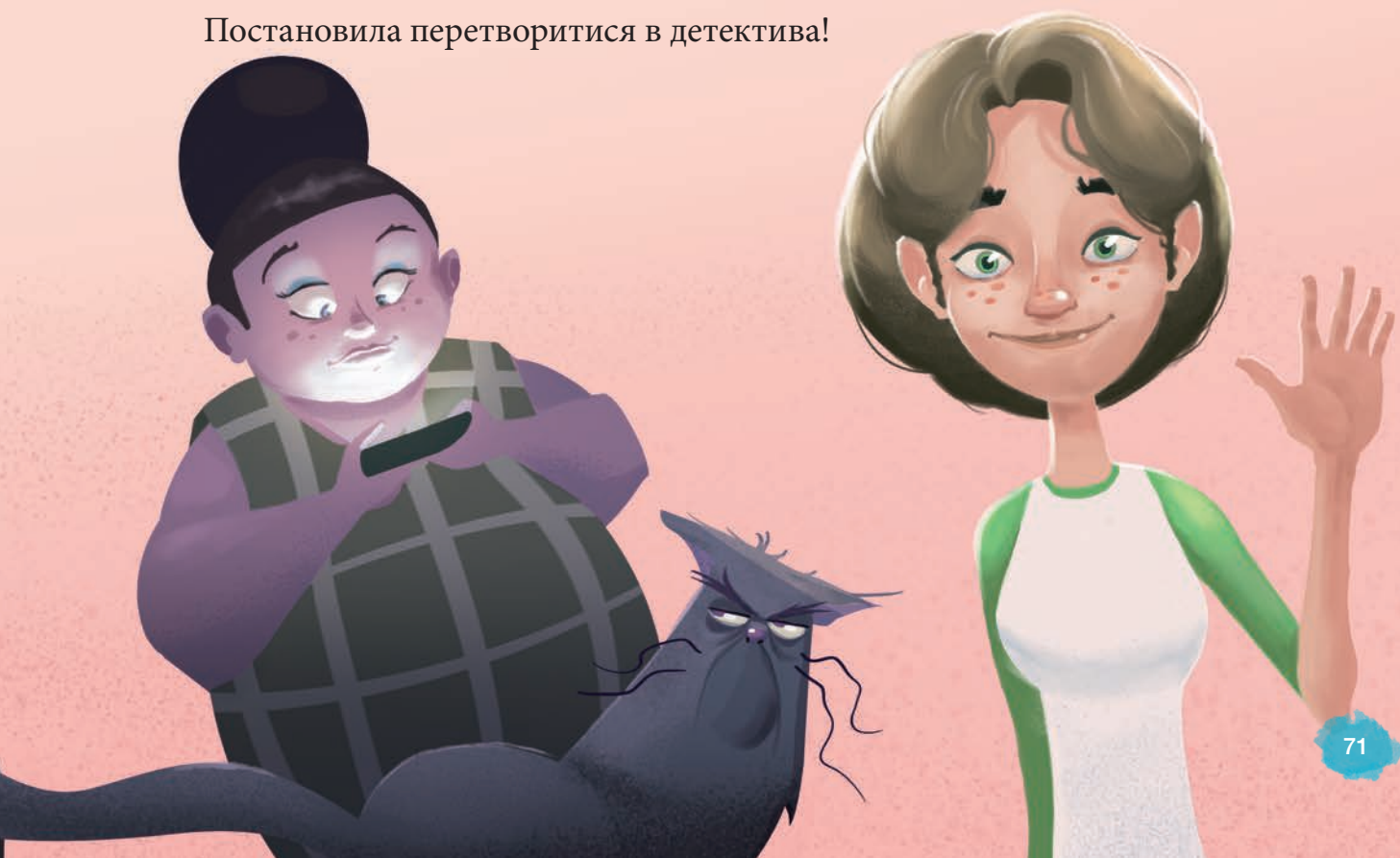
В невеликому Корнішонові живе собі родина Шарошпатацьких. Постійні сміх, крики чи вибухи радості перестали вже дивувати сусідів. Жителі будинку на вулиці Зеленій виглядають дуже щасливими. Тож познайомтеся з цією незвичайною сім'єю! До родини Шарошпатацьких належать:

- Герберт - голова сім'ї Шарошпатацьких. Він обожнює солодощі. Народився з хронічною антипатією до шкарпеток. Цілими днями він наперемін читає кримінали або працює у своїй печері.
- Еуніка - дружина Герберта. На щодень - мама. Має залежність від телефону і ніколи, зовсім ніколи не прибирає за собою.

- Завіша (на жаль він далеко не лицар!) - підліток, котрий росте. Пів життя проводить в ванній. Слухає кепський реп і спить з ведмедиком.
- Новайка - наймолодший член родини Шарошпатацьких. Цілими днями грається ляльками. Так само, як тато, не (з) носить шкарпеток.
- М'явка - стара кішка, котра живе разом з Шарошпатацькими вже багато років. Боготворить їжу.
- І звичайно, що я!

Зараз, коли ви вже знаєте трохи про нашу родину, я можу вам розказати, в що ми недавно вплутались... Все почалося кілька тижнів тому на морі. Ми хотіли приємно провести разом час. Усе йшло ідеально аж до моменту, коли в мами зникли екологічні сонцезахисні окуляри з переробленої кукурудзи. Для нас всіх це була незначна проблема, але мама зробила з того авантюру. Коли є сварка, хтось повинен бути винен, а тим винним завжди є я. З мене було досить і я вирішила взяти справу у свої руки. Постановила перетворитися в детектива!

Спочатку вияснила, що кожен з нас мав привід для крадіжки окулярів... крім мене, звісно.

- Герберт - ненавидів ці окуляри так само, як шкарпетки. Довгі роки він хотів їх позбутися, бо вважав, що мама погано в них виглядає.
- Еуніка - на останньому відпочинку вони дещо надщербилися і вона шукала виправдання, щоб купити нові.
- Завіша - турбувався про свою шкіру дещо більше, ніж інші брати та сестри. Цілком реальною була версія, що він їх загубив і боявся признатися.
- Новайка - любила наряджатися. Може забрала окуляри для гри й поламала, після чого закопала їх в піску?
- М'явка - кинула на них око від самого початку. Треба визнати, що вони дійсно міцно пахли кукурудзою.

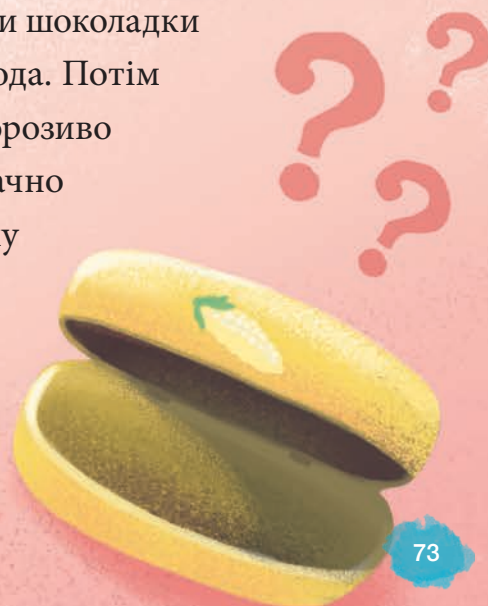
Я була впевнена, що винний є серед нас. Планувала всіх по черзі допитати (так власне роблять в книжках). Хотіла підійти до справи професійно. Однак виявилось, що кожен мав якесь алібі:

- В день, коли загубились окуляри команда противників шкарпеток гралася на пляжі.
- Мама дрімала на пляжі.
- Завіша грав у волейбол з бандою відпочивальників.
- М'явка ніби була біля нього (окрім того, кота не так легко допитати).

Я не могла порадити собі з тим, щоб віднайти незаперечний доказ. Коли в наплічнику тата я побачила чохол на окуляри, вже думала, що знайшла винного. Але потім обшукала відерця малюка і там були мої та мамині підвіски й кліпси. Сумка Завіши своєю чергою була повна кремів з фільтром, а його окуляри лежали на дні поламані. А М'явці пахло з мордочки кукурудзою. Я розвела в відчаї руками. Однак, коли вже хотіла здатися і капітулювати, згадала собі про відео, котре ми зняли для тітки Шарошпатацької з Пшетворова. З тріумфальною посмішкою я збрала цілу сім'ю на дивані й драматичним жестом вказала на телефон.

– Ось доказ у справі! - сказала піднесено.

На відео було видно тата і Новайку, котрі крали шоколадки з маминої сумки. З їх долонь стікала морська вода. Потім Завіша шукав в тій же сумочці дрібні гроші на морозиво - так само мокрими лапами. Мама і М'явка смачно сопіли, а в тому часі кукурудзяні окуляри потроху танули в воді, котра збралася в сумочці. Що ж, як видно, кукурудза не водонепроникна!

Цецилія Глапінська,

5 клас, Познань

Таємниче світло в лісі

Одного вечора крізь вікно своєї квартири на п'ятому поверсі Адам побачив таємниче світло недалеко в лісі. Він бачив його тільки мить, але світло дуже його зацікавило. Адам був спостережливий і мав щось в собі від детектива. “Що ж це могло бути?” – подумав він. – “Поговорю про це завтра з друзями”. Вирішив, що вони разом розгадають цю загадку.

Наступного дня хлопець поінформував друзів про незвичайну подію.

– Привіт! Вчора пізно ввечері я побачив загадкове світло в нашому лісі. Як думаєте, хто може його запалювати?

Друзі Адама хвилину розмірковували над цією справою. Дехто стверджував, що це злочинці чи шукачі скарбів, а інші, що це – прибульці, котрі приземляються на галявині й збирають проби для експериментів. Хлопці врешті визнали, що цього вечора підуть на місце події й подивляться, що там відбувається.

Коли зайшло сонце, друзі зустрілись перед лісом. Мали з собою ліхтарики, щоб освітлити дорогу, а також телефони в разі, якби треба було щось зняти на відео або повідомити поліцію. Раптом між деревами блиснуло світло. Коли Адам побачив його, одразу ж вирушив в ту сторону, а друзі кинулися за ним. Вони бігли якнайшвидше, аби не дістатися на місце за пізно. Обов'язково хотіли переконатися, що там відбувається.

Раптом один хлопець почув страшний шелест. Задер високо голову і скерував світло з ліхтарика в те місце. Хух, це тільки летюча миша! Вночі ліс живе своїм життям... Так добре відоме їм всім місце в темноті ставало страхітливим! Добре, що вони мали з собою ліхтарики.

У лісі ставало щораз темніше і холодніше. Але друзі залишали голови холодними й рухалися вперед. Коли дійшли до місця, звідки блискало світло, стали як вкопані. А все тому, що побачили там свого однокласника Сашка! А біля нього – великий телескоп!

– Що ви тут робите? – здивувався хлопець. – Вже дуже пізно!

The background of the page is a dark, atmospheric illustration. It depicts a forest of tall, dark evergreen trees silhouetted against a deep blue night sky. Several bright, white streaks representing meteors or shooting stars are shown falling from the upper left towards the center. The lower portion of the image is filled with a soft, white mist or smoke that partially obscures the base of the trees.

– Ми можемо в тебе запитати те саме, – відповів Адам. – Я помітив вчора ввечері загадкове світло в лісі. Сьогодні воно з'явилося знову. Ми підозрювали дійсно різні речі. Тому організували похід на поляну, щоб перевірити, що робиться. Йшли в напрямку, звідки виднілися проблиски світла, а вони “запровадили” нас сюди! І виявилось, що... це напевно ти їх запалюєш, правда?

– А хто інший, якщо не я? Прибульці? – засміявся Сашко. – Я розглядаю зірки на зоряному небі, звісно крізь телескоп. Спочатку мені потрібен ліхтарик, щоб розкласти телескоп. Я ходжу туди-сюди та шукаю відповідного місця. А коли розглядаю зірки, мені не потрібно світло, тому я його вимикаю. Знаєте, що зараз з неба падає багато метеорів, тобто Персеїд? Я цікавлюся астрономією, тож вирішив, що щодня ввечері буду їх розглядати. А може хочете побачити, яке це неймовірне видовище? – запропонував він.

Хлопці охоче погодилися. Жоден з них до сьогодні не мав такої нагоди. За хвилину кожен по черзі розглядав ці дива на нічному небі.

“Я б ніколи не відгадав, що це Сашко запалює те світло і розглядає Персеїди!” – подумав Адам. – “Наша пригода закінчилася насправді цікаво!”

The background of the page is a dark, atmospheric illustration of an attic or storage room. The walls are made of vertical wooden planks. A window with a dark frame and six panes is in the center, glowing with a warm yellow light. On the floor, there are several cardboard boxes, some open and some closed. A green box is prominent in the center, and a red box is to its right. A small table with a candle and some books is next to the red box. In the bottom left corner, there is a dark, open box. On the right side, there is a large, dark blue or black chest or wardrobe. The floor is made of wooden planks, and there are some small, glowing particles or dust in the air. Several spiders are visible on the walls and ceiling, adding to the spooky or abandoned feel of the room.

Олександра Юзва,

7 клас, Ліпінки Лужицькі

Хлопець з фотографії

Почалися такі бажані канікули. Цей шкільний рік був для мене особливо важким, бо мені важко було перейти на віддалене навчання. Я не могла без контакту з ровесниками. Навіть мій табель не виглядав так, як завжди, бо це вже не був табелем відмінниці...

На початку канікул я поїхала до бабусі та дідуся, котрі жили в селі. Обоюмою проводити час з бабусею Евою і дідусем Станіславом. По дорозі я думала тільки про те, коли вже обійму бабусю і піду на прогулянку над озеро з дідусем.

Бабуся чекала на мене з обідом. Вона зліпила мої улюблені вареники. Після обіду дідусь показав мені нові сходи на горище. Старі вже були повністю знищені, тому останні кілька років туди не можна було входити. Дідусь дуже зрадив, що я допоможу йому поприбирати піддашшя.

Наступного ранку мене розбудив запах омлету. Після сніданку дідусь відвів мене на горище. Серед павутиння я помітила вкриті пилом картонні коробки і велику скриню. Під

стіною стояла стара велика шафа. Дідусь сказав, що вона там стоїть від споконвіку. Я відкрила шафу, бо мені було цікаво, що ж там може приховуватись. На вішалках висіли старі плащі, а під ними я знайшла шкатулку. Коли відкрила її, побачила латунний ключ... Дідусь не мав поняття, який замок можна ним відкрити. Бабуся також була здивована нашою знахідкою. Дідусь мав замір відсунути шафу, щоб я помила під нею підлогу. Вона була важка, однак він вперся і потроху відсунув її. Тоді помітив люк в підлозі, котрого раніше не бачив. Я подумала, що таємничий ключ точно відкриє дорогу до роками укритого місця. Я вийняла його зі шкатулки, а дідусь відкрив замок в люку. Коли підняв його догори, нам на очі показалися брошки усіяні кольоровим камінням, золоті сережки і монети! В коробочці ми знайшли чорно-білі фотографії, на котрих виднілося подружжя з дітьми. З другої сторони написані дати: 1935 – 1938 роки.

Я почала задумуватися, як я могла б знайти дітей з тих фотографій. Дідусь і бабуся ствердили, що віднайдені пам'ятки повинні повернутися до власників. Я поділяла їх думку, тому подумала, що побуду трохи детективом і проведу слідство. Це завдання саме для мене!

Наступного дня я поїхала до районної ради. Хотіла дізнатись, чи існують документи, в яких я б могла знайти інформацію про попередніх мешканців будинку моїх бабусі і дідуся. Мені порадили поговорити з пані Стефанією, вісімдесятирічною

тутешньою жителькою. Не було важко знайти її будинок. На моє прохання ми всілися оглядати фото. Тоді на її лиці з'явився рум'янець, а спогади ожили. Я дізналася, що пані Стефанія знайома з Янком, тим хлопцем з фотографії, котрий під час війни втік з батьками до Франції. А більше того, вона знала його теперішню адресу, бо листувалася з старшою сестрою Яна. Я отримала від пані Стефанії адресу для кореспонденції й того ж дня написала лист до “Хлопця з фотографії”. Кільканадцять днів по тому прийшла відповідь з Парижа! Пан Ян відписав мені, що він зворушений тим, що ми зберегли речі його батьків. Він навідався до нас під кінець липня. Ми провели чудові години за розмовами й спогадами. Я була щаслива, що могла передати знайдені пам'ятки в його руки.

А я? Я зацікавилася минулим і його слідами, прихованими довкола нас. З блиском в очах дивлюся на спустілі господарства, старі передвоєнні будинки... Але це вже зовсім інша історія.

Анна Клонецька,

8 клас, Вроцлав

Ніщо не є очевидним

Ціла низка тих випадків почалася одного сонячного весняного дня. Я власне поверталася з однокласницями зі школи. Ми затрималися при мурі, котрий завжди проходили по дорозі до дому.

– Направду мене інтригують ці символи, – сказала й показала на дивні малюнки на мурі. Вони представляли примітивно намальованих чоловічків в різних позиціях. – З чимось вони мені асоціюються...

– Браво, Шерлоку, – відповіла мені одна з подруг. – Ти говориш про це щодня, коли ми сюдою проходимо.

Спочатку я стиснула плечима і без слова сприйняла цей коментар, але щось в її словах розбудило в мені цікавість.

– Чекай... що ти сказала? – запитала я.

– Що ти щодня кажеш те саме.

– Не це, – я закотила очі. – Раніше!

– Браво, Шерлоку?

– Так! – плеснула в долоні. – Ти геніальна!

Подруга глянула на мене зі співчуттям, вона звикла до моїх вибухів ентузіазму і швидкого переходу до стану смутку.

Однак я вже знала, що маю робити. Коли повернулася додому, взялась за книжку, котру недавно закінчила читати. Це було “Повернення Шерлока Холмса” Артура Конана Дойла. Я відкрила її на загадці “Людей, котрі танцюють”. В ній була описана справа таємничого шифру, котрий складався з намальованих чоловічків. Саме так, як я підозрювала!

Я швидко повернулася до муру і взяла з собою крейду. Перший символ – особа з прапорцем і широко розкладеними ногами – це “х”. Наступна – “т”. Розшифровуючи наступні символи, я відчитала цілий напис. Він звучав так: “Хтось повинен мене врешті зрозуміти”.

Вражена я сіла. Чи ж то в моєму нудному одноманітному житті нарешті з’явилася якась пригода. Коли я отямилася, написала на мурі крейдою зашифровану відповідь: “Я тебе розумію”. Це не був вандалізм, крейда легко змивається.

Як я здивувалася, коли наступного дня на мурі знайшла черговий напис. В такий спосіб почалася моє кореспонденційне знайомство. Я писала мої повідомлення після уроків в школі, а наступного дня зранку отримувала відповідь. Однак весь той час не знала, з ким переписуюсь. Він або вона вперто не хотів мені нічого про себе розказати. Єдине, я ствердила, що він – підліток. Мій співрозмовник вживав чоловічий рід, тож врешті я вирішила, що це хлопець. Просив, щоб я не пробувала дослідити, хто він, а він натомість не буде розпитувати про мене.

An illustration of a person with dark hair, wearing a purple long-sleeved shirt and brown pants, standing on a rooftop. They are looking at a wall covered in graffiti, including large purple letters 'MK' and 'AZO'. The person is pointing at a collection of small white stick figures drawn on the wall. In the background, a city skyline is visible under a warm, orange-hued sky, suggesting sunset or sunrise. A street lamp is visible on the left side of the rooftop.

Попри все я вирішила щось дізнатися про мого таємничого знайомого. Провела маленьке розслідування і зробила наступні висновки: він досить високий – його написи знаходяться з самого верху муру. В нього немає фінансових проблем, він для написів використовує дорогу безпилову крейду. Одягається в спортивному стилі – судячи зі слідів він носить фірмове спортивне взуття. Має якісь проблеми – тому шукає можливості, щоб поговорити...

На жаль, я знайшла щонайменше 15 осіб, до котрих пасує цей опис. Тож я зайшла в глухий кут... аж до певного дня, коли по дорозі до школи випадково зауважила когось, хто власне закінчив малювати на мурі. Я швидко сховалася за запаркованою машиною і з цікавістю придивилася тій персоні. Ох, отже це він!

Я була здивована, бо особа, на яку дивилась, була мені відома зі школи. Тим паче здавалося, що вона має ідеальне життя. Я б ніколи не подумала, що хтось такий може мати якісь проблеми. Що ж ніщо не є очевидним...

Коли він відійшов, я побігла прочитати повідомлення: "Я виїжджаю. Однак спочатку хочу тобі подякувати. Ти мені допомогла, коли я був занурений в депресію. Дякую!"

Я посміхнулася. Це приємно, що я могла комусь допомогти. Шерлок Холмс пишався б мною!

Каспер Кояч,

8 клас, Муйча

Час поїсти

Весна на обрії. Сезон пошуків розпочато. На шляху перших її ознак: я і мій друг Бартек. У зв'язку з тим на порядок денний входять прогулянки по околиці. Шлях завжди проходить біля будинку покинутого садочка. До цієї миті ми не звертали на нього уваги. До цієї миті...

Суботнього вечора з галузками верби ми поверталися додому. Несподівано почули дивні звуки, котрі доходили з покинутого будинку. Ми презирнулися. Обидвоє знали, що садочок не працює вже багато років. Однак звуки ставали щораз гучніші. Всвердлювалися в вуха і не дозволяли про себе забути.

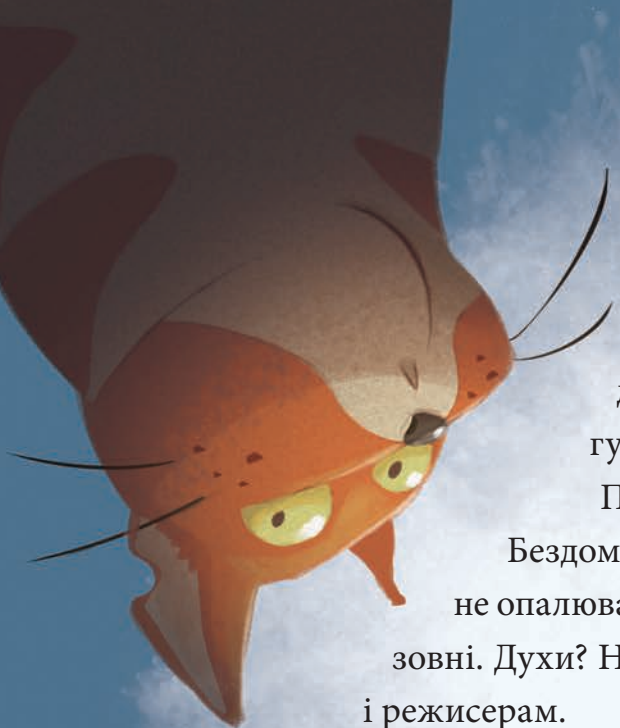
Мить вагання й остаточне рішення: йдемо туди й перевіряємо.

Наші серця вистукували канкан, раз по раз підскакували до горла. Ми вже не були такі відважні, але двоє вдавали героїв. Несказані питання напірали на уста: чи хтось там є? чи йому потрібна допомога?

Раптом запала глуха тиша. Все завмерло. Ми вже не чули ні голосів, ні металевого галасу, ні шурхоту. Тільки наші подихи.

Раптом щось вилетіло крізь вікно! Шиба, що розділяла наші простори, розлетілася як дрібний мак. За мить щось побігло в сторону лісу. Ми в протилежному напрямку.

Кілька сотень метрів по тому до нас повернувся здоровий глузд. Шум шосе привів нас до тям. Блиск автомобільних фар, рев двигунів, шелест коліс.

По дорозі назад ми аналізували різні сценарії. Бездомні, котрі шукають притулку? Однак будинок не опалювали, тому всередині було так само холодно, як зовні. Духи? Ні, надприродні візії залишмо письменникам і режисерам.

Одностайно ми вирішили, що так цього залишити не можна. Завтра повертаємось і шукаємо розгадки!

Ліхтарики та заряджені телефони - так озброєні ми вирушили на зустріч тому, що мало великі очі. Цікавість вела запеклий бій зі страхом. Крок по кроку, потрохи, на пальчиках... Це тут. Вибите вікно. Заглядаємо. Пусто. Заходимо!

Коли я стрибав з підвіконня, зачепився за скляні кігті. В той момент будинок ожив. Брязкіт залишків шиби викликав дивні крики, котрим акомпанував скрегіт металу. Ланцюги? Кайдани?

Ми стали як вкопані. Звуки пульсували нам у вухах. Несподівано тінь постаті захиталася на стіні. Раптом я пригадав собі, що маю ліхтарик. Напрявив промінь світла просто в очі примари. ПАНІ БАСЯ??

Здивування, а потім кілька слів розмови. Раптом все стало зрозуміло! Пані Бася знала будинок, як власні п'ять пальців. Колись вона працювала в садочку кухаркою. Вдячні очі малюків, улесливі коментарі, прохання про добавку. Це було сенсом її життя. Пенсія прийшла занадто швидко. Розлука з кухнею і дітками звучала як вирок. Потім садочок закрили. Спогади, однак, були живі як ніколи. Жінка почала навідуватись в місце, котрому присвятила, як часто підкреслює, найкращі роки свого життя. На своє здивування, вона відкрила, що там надалі вирує купа голодних малюків. Коти, кішки, кошенята. Рішення могло бути тільки одне. В рух пішли каструлі, черпаки, банки. Стукіт, хрускіт, скреготіння, дзвін, м'явчання. Імпровізований ресторан запрошує.

Відтоді ми допомагали пані Басі й віднайшли друзів - котів. Дикі звуки, котрі ще недавно доводили нас до інфаркту, зараз нагадують нам, що нічого не відбувається без причини. А відвага? Є. Має м'яку шерсть і згорнуту в клубочок спину на моїх колінах.

Діна Комарницька (Україна),

6 клас, Закопане

Діанка Сметанка в пошуках цукерок

День 1. Це був чудовий сонячний день. Я зайшла в кухню і побачила, як моя сестра наминає солодощі. Але дивна справа: коли вона тільки мене побачила, відразу їх сховала. Звичайно, я була здивована такою поведінкою, але не звернула на це спеціальної уваги. Однак пізніше постановила дізнатися, звідки вона взагалі мала солодощі. На швидку руку заглянула в шухляди на кухні, але там нічого не було.

День 2. Я встала о 7.30. Часу на пошуки не мала, тому що мусила збиратися до школи. Але на уроках все ще думала, де можуть бути заховані солодощі. Уроки закінчились о 14.10, однак потім я мусила йти на заняття гри на скрипці. Повернулася додому о 16.00 і якраз розминулася з сестрою, котра виходила в магазин. Тож своє слідство почала від її кімнати. Шукала всюди, але мене зустріла тільки поразка. А крім того мені на голову впала якась коробка і зараз на лиці в мене є синець.

День 3. Через синець я не пішла в школу. І добре, бо завдяки цьому мала час, щоб збирати докази й шукати цукерки.

Кімнату сестри вже перевірила, кухню також, тож мені залишилась ще ванна, кімната батьків і моя. Випила собі чай і пішла. Я перевіряла в шухлядах і шафах, але нічого там не знайшла. Шукала також під ліжком, за картинами на стінах, але й там нічого не було. Пізніше сиділа на кухні, сподіваючись зловити сестру, але мені не вдалося.

День 4. Я запланувала огляд одразу двох кімнат - моєї та вітальні. Спочатку перевіряла в себе і при нагоді одразу прибирала. Посклала речі на полицях з дріб'язком і зошитами, переконалася що цукерок там немає. Потім пропилювала і заглянула під ліжко, але там лежав тільки раніше залишений мною одяг. Тобто в моїй кімнаті я нічого не знайшла. Сумна я повернулася до кімнати з думками, що доведеться без успіхів закрити слідство. І раптом згадала, що не заглянула ще до ванної кімнати. Відразу пішла туди. В самій ванній нічого не було, під умивальником і в шафках також нічого, але на полочках з косметикою знайшла цілий кульок цукерок! Ха! Моя хитра сестра думала, що я їх там не знайду, а запах хімічних засобів з ванної знівелює запах цукерок.

День 5. Мені дуже сподобалось бути справжнім детективом, а перше успішне слідство дало мені крила. Я вирішила вигадати собі псевдонім для операцій. Може Діанка Сметанка? Діанка - від мого імені, Сметанка - бо смак успіху є так само солодкий, як сметана з цукром!

Марсель Круліковський,

7 клас, Рудава

Чи Гучо закохався в клітку?

По обіді я сидів над уроками, а мій хом'як Гучо бігав по письмовому столі, час від часу пробуючи залізити мені в рукав. Це була його улюблена гра від дня, коли йому вдалося зайти в один, а вийти з іншого рукава, немилосердно мене лоскотувати. Цього разу роздратований його непосидючістю я відклав тварину до клітки й повернувся до навчання.

Наступного ранку, коли виходив в школу, хом'ячок сидів і дивно притулявся до ґрат клітки та перебирав лапками, ніби махав мені до побачення. Я також йому помахав. Однак, коли повернувся додому, тваринка була в тому самому місці, а в очах був ніби блиск.

– Це що, Гучо? – заговорив я до нього. – Ти закохався в клітку, що так до неї тулишся?

За вечерею я розказав родині про дивну поведінку хом'яка. Ми всі пішли подивитися на

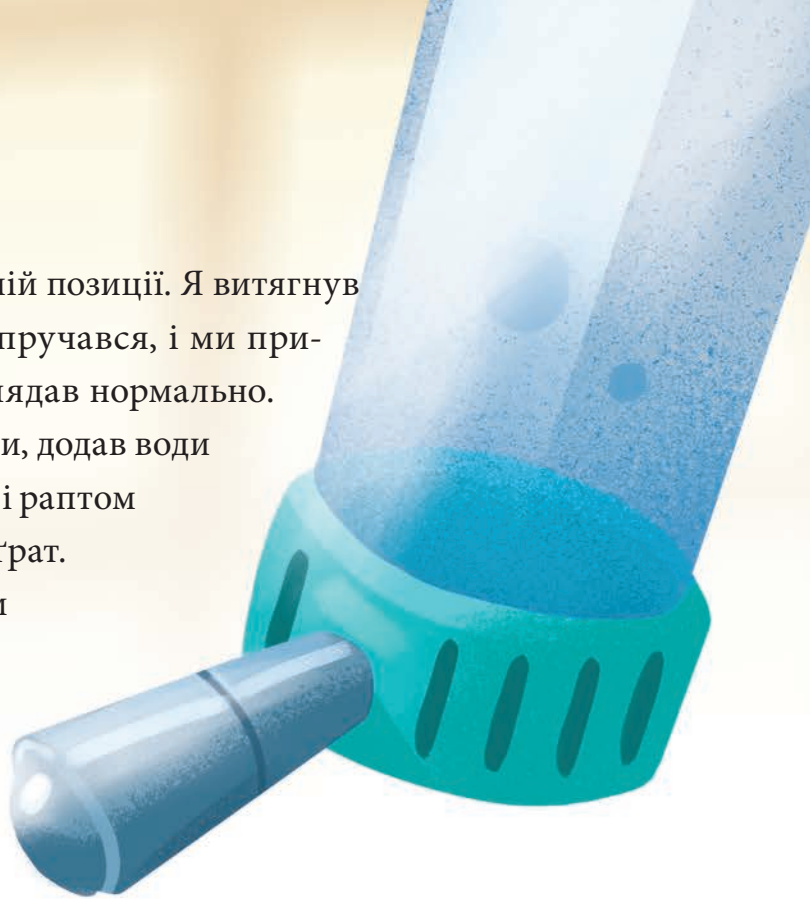

дивака. Він надалі сидів в тій самій позиції. Я витягнув його з клітки, хоч хом'як легко пручався, і ми придивилися до нього уважно. Виглядав нормально. Тож я посадив його назад, дав їсти, додав води до поїльника. Він хвилинку бігав і раптом знову притулювся до металевих ґрат. Це було дивно, бо тварина зовсім не виглядала задоволеною.

– Ти певне здурів, Гучо!
Цікаво, де я знайду психіатра для гризунів?

Я подзвонив до друга, який виховав п'ять поколінь гризунів, і описав йому ситуацію. Той розпитав мене детально цілу історію життя Гучо, його кулінарні вподобання, характер, перенесені хвороби та багато інших питань. Врешті ствердив, що поняття не має, що не так з моїм хом'яком. Я подякував другу за цю суперпораду і вирішив пошукати допомоги на інтернет-форумах. Однак і тут нічого не дізнався. Тож вписав симптоми мого хом'яка в Google... і знову невдача.

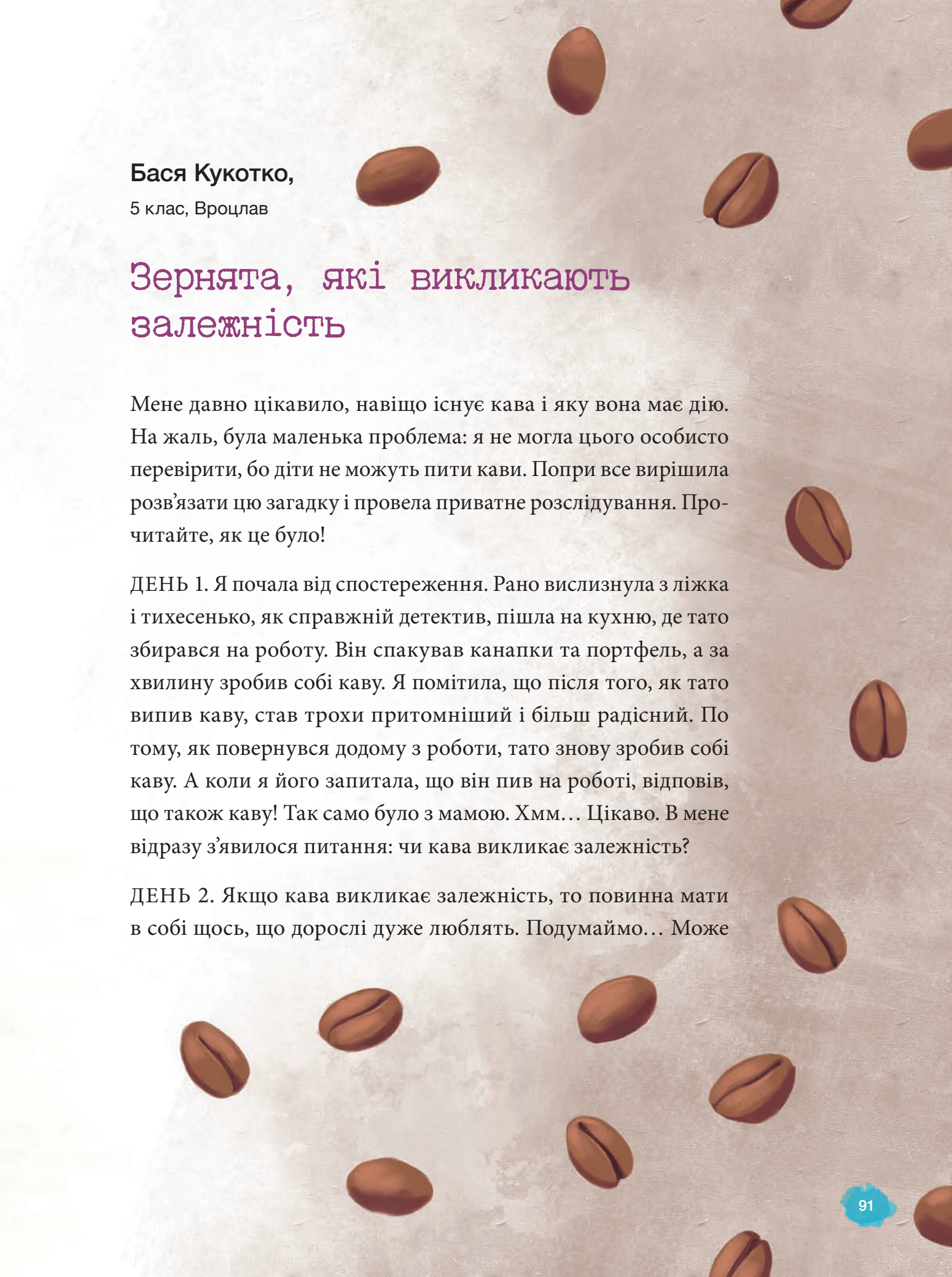
Ціла родина плела різні здогадки, а кожна наступна здавалася більш абсурдною від попередньої. Я почав звикати до думки, що маю божевільного хом'яка, і задумувався, які це може мати наслідки в майбутньому.

Коли лягав спати, Гучо – знову притулений до ґрат – розпачливо почав перебирати лапками. Тож я витягнув його ще раз і знову в мене склалося враження, що якось важко його відтягнути від ґрат. Я поклав негідника на столі, а тоді Гучо почав витягувати з-за щік свої нагромаджені запаси. Раптом посеред зернят, шматочків моркви та насіння соняшника я помітив круглий предмет... Коли придивився до нього ближче, таємниця дивної поведінки Гучо вийшла на яв! Мій хом'як не здурів і не закохався в клітку, і не був хворий. А того дня, коли лазив по моєму столі, скоріш за все знайшов там невеликий магнітик і запхав його за щоку. Коли потім в клітці наближався до металевих ґрат, магніт притягував його і тим самим ув'язнював хом'яка в дивній позиції!

Ціла родина видихнула з полегшенням, бо Гучо здоровий. Найбільш задоволений був сам винуватець замішання, котрий наївся, напився і спокійно заснув. А я подумав, що саме час подбати про порядок на столі... Це і так найменше покарання, яке я міг собі вигадати за те, що наразив улюбленого хом'яка на небезпеку!

Бася Кукотко,

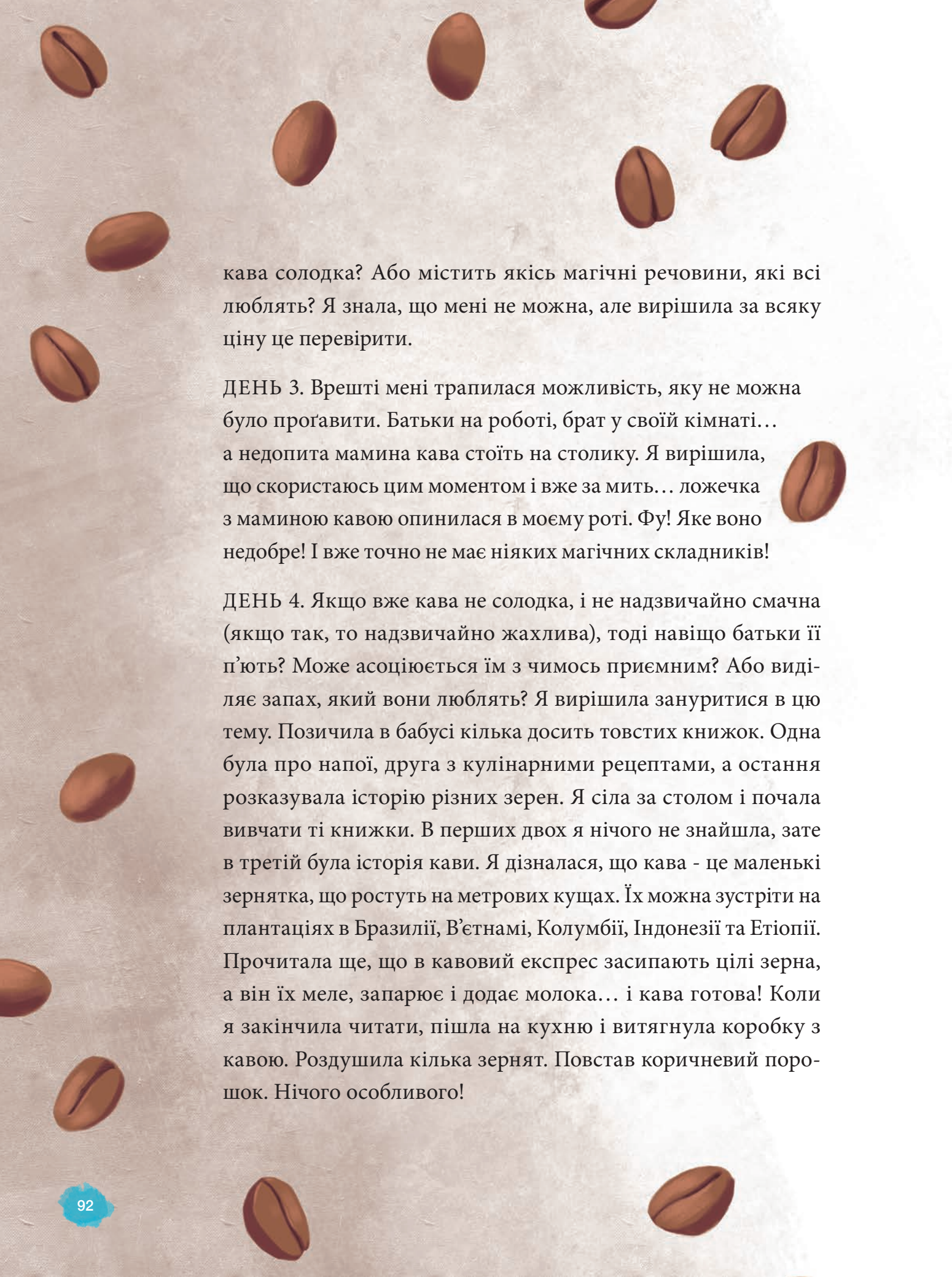
5 клас, Вроцлав

Зернята, які викликають залежність

Мене давно цікавило, навіщо існує кава і яку вона має дію. На жаль, була маленька проблема: я не могла цього особисто перевірити, бо діти не можуть пити кави. Попри все вирішила розв'язати цю загадку і провела приватне розслідування. Прочитайте, як це було!

ДЕНЬ 1. Я почала від спостереження. Рано вислизнула з ліжка і тихесенько, як справжній детектив, пішла на кухню, де тато збирався на роботу. Він спакував канапки та портфель, а за хвилину зробив собі каву. Я помітила, що після того, як тато випив каву, став трохи притомніший і більш радісний. По тому, як повернувся додому з роботи, тато знову зробив собі каву. А коли я його запитала, що він пив на роботі, відповів, що також каву! Так само було з мамою. Хмм... Цікаво. В мене відразу з'явилося питання: чи кава викликає залежність?

ДЕНЬ 2. Якщо кава викликає залежність, то повинна мати в собі щось, що дорослі дуже люблять. Подумаймо... Може

кава солодка? Або містить якісь магічні речовини, які всі люблять? Я знала, що мені не можна, але вирішила за всяку ціну це перевірити.

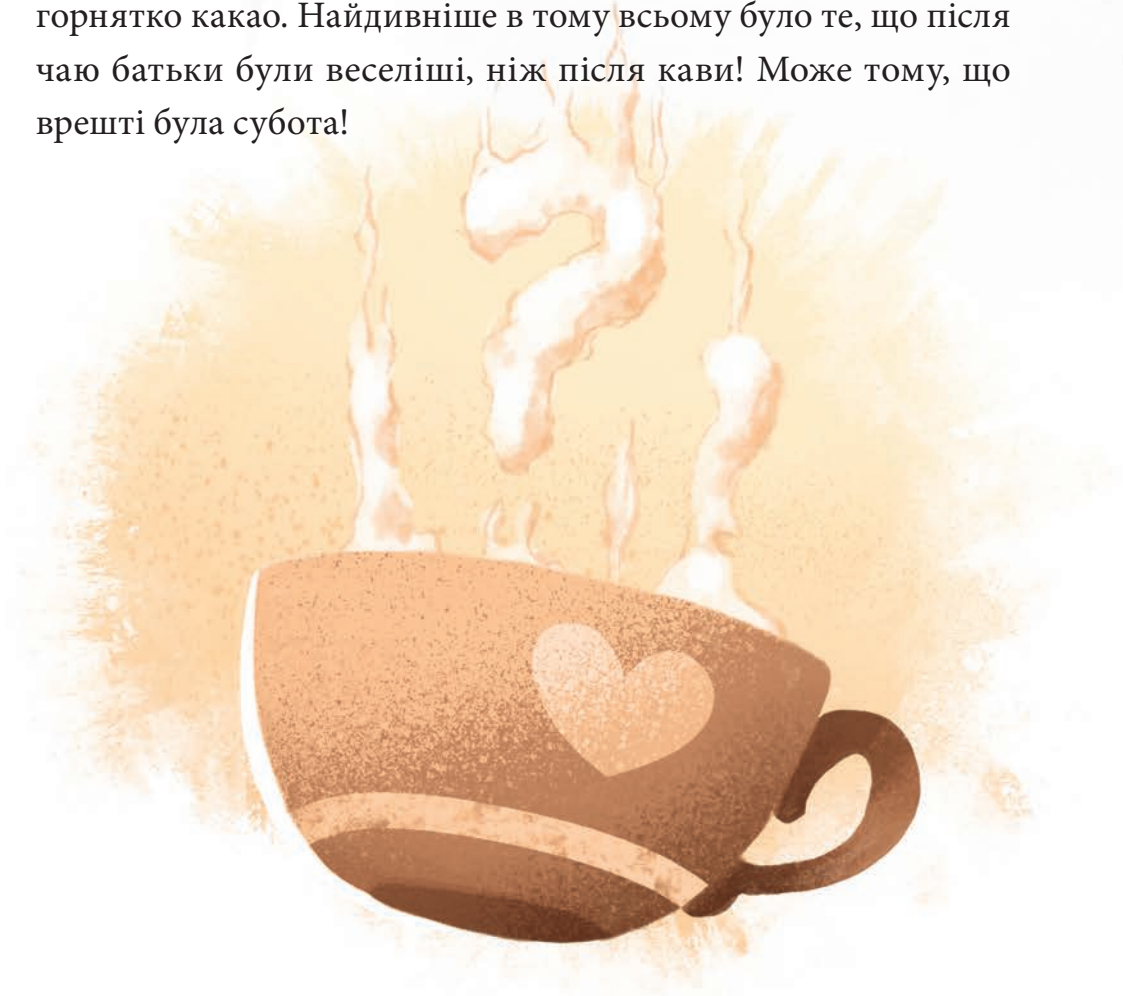
ДЕНЬ 3. Врешті мені трапилася можливість, яку не можна було прогавити. Батьки на роботі, брат у своїй кімнаті... а недопита мамина кава стоїть на столику. Я вирішила, що скористаюсь цим моментом і вже за мить... ложечка з маминою кавою опинилася в моєму роті. Фу! Яке воно недобре! І вже точно не має ніяких магічних складників!

ДЕНЬ 4. Якщо вже кава не солодка, і не надзвичайно смачна (якщо так, то надзвичайно жахлива), тоді навіщо батьки її п'ють? Може асоціюється їм з чимось приємним? Або виділяє запах, який вони люблять? Я вирішила зануритися в цю тему. Позичила в бабусі кілька досить товстих книжок. Одна була про напої, друга з кулінарними рецептами, а остання розказувала історію різних зерен. Я сіла за столом і почала вивчати ті книжки. В перших двох я нічого не знайшла, зате в третій була історія кави. Я дізналася, що кава - це маленькі зернятка, що ростуть на метрових кущах. Їх можна зустріти на плантаціях в Бразилії, В'єтнамі, Колумбії, Індонезії та Етіопії. Прочитала ще, що в кавовий експрес засипають цілі зерна, а він їх меле, запарює і додає молока... і кава готова! Коли я закінчила читати, пішла на кухню і витягнула коробку з кавою. Роздушила кілька зернят. Повстав коричневий порошок. Нічого особливого!

ДЕНЬ 6. Того ранку я хотіла запитати тата, чому він так любить каву, але він саме поспішав і не міг мені відповісти. Але залишив недопиту каву... Я потягнулась до неї. Зробила кілька ковтків. Хмм... Дивно. Вже другий раз після того, як я випиваю каву маю ніби більше енергії. Я вирішила другий раз прочитати склад зерен. Кофеїну було найбільше. Пішла до бабусі й запитала, що це таке кофеїн. Виявилось, що це натуральний енергетик. Завдяки йому ми маємо кращу концентрацію і зменшене відчуття втоми. ЗАГАДКУ РОЗВ'ЯЗАНО! Всьому виною був кофеїн.

ДЕНЬ 7. Я знайшла в журналі статтю про те, що кофеїн містить не тільки кава, але також чай, какао і навіть шоколад (в менших кількостях).

ДЕНЬ 8. На сніданок я зробила батькам чай, а собі та брату - горнятко какао. Найдивніше в тому всьому було те, що після чаю батьки були веселіші, ніж після кави! Може тому, що врешті була субота!

Люція Анна Ленарт,

6 клас, Варшава

В гаражі

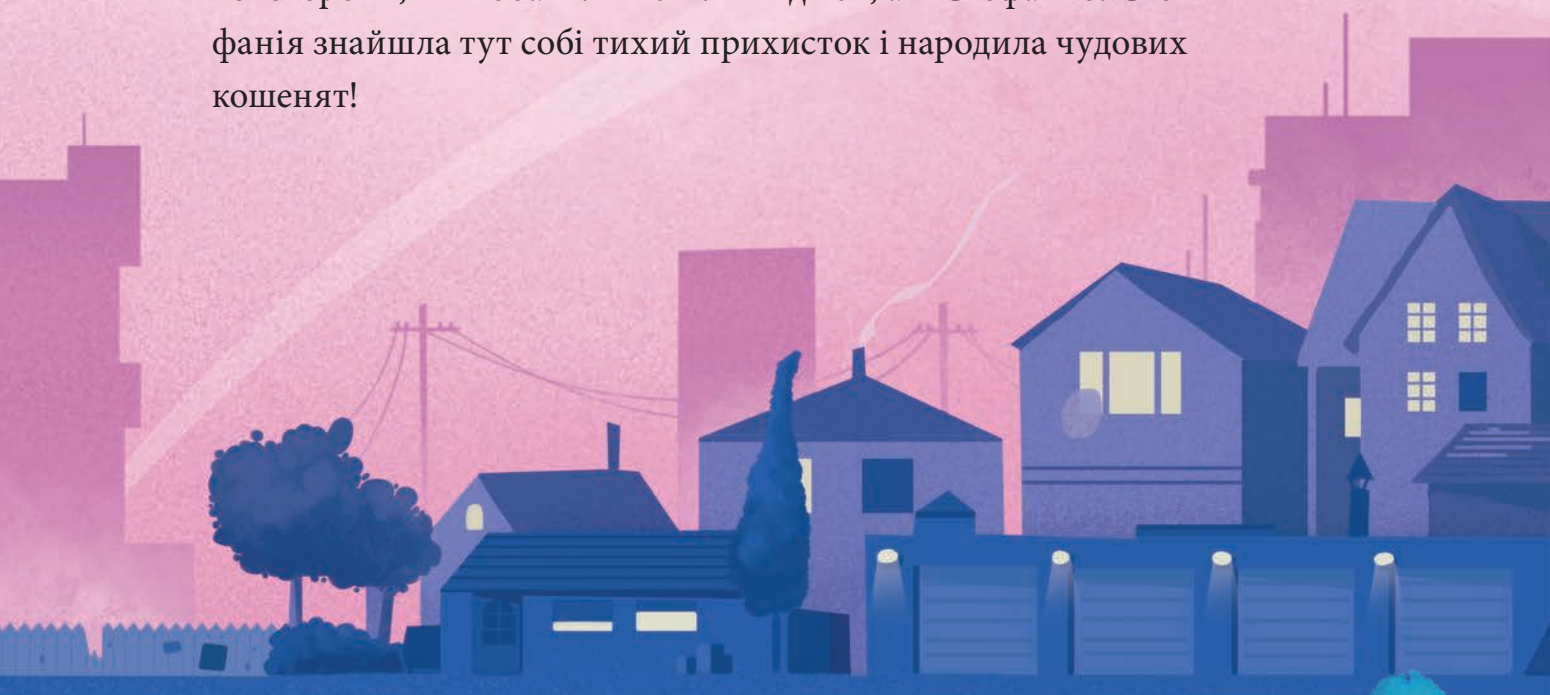
Стефанія була страшенно знервована. Вона знала, що потрібно діяти, бо їй не залишилось багато часу. Неспокійно роззирнулася довкола. Хух, на раз нічого їй не загрожувало. Вона обережно підійшла до краю дороги. Страшенно боялася. Знала, що повинна перейти на іншу сторону, але ж це не було звичним для неї. В її голові вирували думки щодо того, що невдовзі на неї чекає. Немає виходу. Мусить якось собі зарадити. Все ж таки йдеться про життя. Стефанія несміливо зробила перший крок, а потім- невідомо як і навіщо - її вже не було!

По телебаченню... не сказали на цю тему нічого. Не з'явився навіть натяк! Але ж тут йшлося про зникнення сестри Вікторії - Стефанії! У цій ситуації Вікторія вирішила власноруч знайти загублену сестру. Спочатку звернулася до своєї найкращої подруги, котра очевидно не зрозуміла всієї ваги ситуації. Тільки обійняла Вікторію і запевняла, що все буде добре. Ніщо не буде добре, якщо Стефанія не знайдеться! Але ж вона

була на пізньому терміні вагітності й скоро мала народити. Обидві - Стефанія і Вікторія - не могли дочекатися поповнення родини, але тримали цей факт в таємниці від інших. А зараз... зараз Стефанії не було вже четвертий день. Однак вона ніколи так надовго не зникала. Взагалі не мала звички віддалятися від дому чи зникати.

Розчарована реакцією подруги, Вікторія вирішила попросити про допомогу свого друга Фелікса. Він потрактував її проблему серйозніше. Разом вони порадились, що спочатку обшукають найближчі околиці. Ці пошуки зайняли нам три дні, але були безрезультатними. Але на четвертий день пошуків, коли ми прочісували території старих закинутих гаражів, Вікторія почула дивний звук. Ніби плач дитини? Якщо вона не знайде сестри, то хоча б може допоможе якійсь дитині, котра цього потребує. Разом з Феліксом ми почали обходити гаражі. А їх було понад двадцять. Однак крім старого сміття, павутиння і клубів пилу ми там не знайшли ніякої дитини. До певного часу. Коли ми зайшли в вісімнадцятий гараж злівої сторони, ми побачили не тільки дітей, а й Стефанію! Стефанія знайшла тут собі тихий прихисток і народила чудових кошенят!

Емілія Очепка,

8 клас, Вроцлав

Дике сміттєзвалище

Я зірвалася на рівні ноги, як тільки почула на щоках перші промінчики вранішнього сонця, що прокралися до моєї кімнати крізь вікно. Врешті, субота – це день тижня, котрого я завжди чекаю з нетерпінням. Швидкі ранішні процедури, експрес-сніданок і вже можу йти на прогулянку з моїм чотирилапим другом – Атосом. Ми маємо щастя, що живемо близько лісу! Вистачить декілька кроків, щоб потрапити в інший світ. Тут ми дихаємо на повні груди, слухаємо співу пташок і насолоджуємося смачними ягодами. Просто казка! Моє маленьке королівство. Я й Атос можемо гуляти лісом кілька годин поспіль.

Ми з моїм чотирилапим жваво вирушили прямо. Не встигли й кліпнути очима, як минули перші п'ятнадцять хвилин прогулянки. Але раптово... Що це? Наші очі побачили щось страшне. Відразу ж при одній зі стежин хтось висипав цілу гору сміття! Чого там тільки не було! Старий одяг, зношене взуття, банки, пластмасові пляшки, газети й багато іншого, нікому непотрібного брухту.

– Яким правом! – знервувалася я. – Як так можна! Але ж ліс – це наше спільне добро!

Я присягнулась, що зловлю негідника, котрий це зробив. Розгорнула палицею викинуті речі й побачила упакування від кур'єрської посилки, а на ній фрагмент адреси. Назва вулиці – Квіткова. Номеру будинку чи прізвища на жаль не було. Натомість Атос з гірки сміття витягнув синю подарункову торбинку, а на ній наліпка з написом: “Для Криштофа”.

– Молодець, песику! – радісно вигукнула. – Непоганого маєш носа!

Шукаю далі. За хвилину з купи газет я вигорнула кілька чеків і квиток за оплату паркінгу. На квитку було видно номер машини.

– Маємо! – вигукнула задоволено. – Атос! Ми сьогодні змінюємо маршрут прогулянки. Вирушаємо на вулицю Квіткову. Може нам вдасться вистежити негідника.

Вулиця Квіткова знаходилась в іншій частині містечка. Була недовга. Нараховувала приблизно двадцять особняків. На вулиці стояло кілька запаркованих автомобілів, але жоден з них не мав таких номерів, які були на знайденому мною квитку.

Я вирішила не залишати цього так. Почала крутитися по району. Гуляла з Атосом по ближніх вуличках, уважно оглядаючи номери автомобілів, котрі проїжджали повз. Вже втрачала надію, коли раптом на горизонті з'явилося срібне комбі.

Номери сходилися! Машина запаркувалася під будинком на Квітковій 7. За кермом сидів солідний чоловік середнього віку. Заледве він вийшов з машини, коли на подвір'я вибігла жінка, кажучи:

– Криштофе, де ти був так довго?

Тепер я не сумніваюся, що ото вистежила негідника-сміттяря. Швидко набрала номер поліції та розказала про все черговому офіцеру.

Поліція очевидно також була поціновувачем природи, бо швидко відреагувала. Вже наступного дня до мене подзвонили з подякою за зголошення несанкціонованого сміттєзвалища і відстеження винуватця. Сказали, що пану Криштофу дали великий штраф і він був змушений прибрати своє сміття з лісу. Нібито говорив, що більше ніколи так не вчинить.

Ми – молодці! Ліс – молодець! – закричала радісно до Атоса.

Каспер Пелка,

7 клас, Томашув Мазовецький

Таємниця Чорного Капелюха

Я завжди задумувався, як воно – бути детективом. Тож врешті вирішив заглибитися в цю тему. На можливість не довелося чекати довго...

Одного дня я сидів вдома і споглядав крізь вікно те, що робиться на вулиці. В певному моменті мою увагу привернув чорний мерседес, котрий під'їхав на паркінг. З нього вийшов чоловік в чорному плащі, капелюху і темних окулярах. Ця постать здалася мені дуже таємничою. Я почав задумуватися, хто він і навіщо приїхав. В тому часі незнайомиць став поблизу сходової клітки. З кишені плаща вийняв телефон, зробив швидкий телефонний дзвінок і за хвилину хтось відкрив йому двері домофоном. Таємнича особа зникла мені з поля зору. Однак за мить з'явилася знову. Цього разу він ніс з собою велику валізу. Вправно поклав її в багажник і від'їхав.

Наступного дня в той самий час знову з'явився чорний мерседес. З нього вийшов відомий вже мені чоловік. Зайшов в під'їзд з валізою, але вона, здається, була пустою. Я дійшов до того дедуктивним методом, бо він ніс її з легкістю. За кілька хвилин мій об'єкт спостереження повернувся і тягнув за собою вже повну валізу. Було видно, що вона важка. Я аж почервонів з емоцій.

Кілька наступних днів ритуал повторювався. Людина в мерседесі приїжджала і заходила в будинок з пустою валізою, а виходила з повною. Це ніколи не забирало в нього більше, ніж кілька хвилин. Я почав називати того чоловіка Чорним

Капелюхом і за всяку ціну прагнув розкрити таємницю. Одного дня вирішив зачекати на нього при вході в під'їзд. Звичайно, чоловік з'явився в тій самій годині. Коли виходив, на мить спер валізу на землі. Я використав цей момент і невпевнено запитав:

– Може Вам допомогти?

Незнайомиць хвилину споглядав на мене з-за окулярів. Я почувався не у своїй тарілці. Мав враження, що зараз почую: “Йди звідси, малий”. Але ні. Чоловік з радістю скористався моєю допомогою. Тож ми взяли валізу і разом затягнули в машину.

– Але важка! – сказав, щоб розпочати розмову.

Незнайомий тільки кашлянув на знак згоди. Потім відповів:

– Дякую за допомогу, – і від'їхав.

Що ж, я далі нічого не знав. Але нічого. Головною рисою детектива є терпеливість і прагнення в'ясувати справу. Я вирішив дізнатися, до кого приїжджав цей чоловік.

Наступного дня я зачаївся в кущах недалеко від входу в під'їзд. Коли з'явився Чорний Капелюх, відразу ж рушив за ним. Виявилося, що він зайшов у квартиру номер 13. Цю квартиру займав пан Вацлав – старший чоловік, котрий жив там сам. Мене здивувало, що Чорний Капелюх має щось спільне з паном Вацлавом. Я це також вирішив в'ясувати. Подумав, що запитав пана Вацлава, чи не потрібно йому допомогти принести з магазину закупи й може бути щось дізнаюся про таємничого Чорного Капелюха.

Постукав у двері. Пан Вацлав відкрив мені в ту ж мить. Це був симпатичний старший пан з буйною сивою чуприною та в

окулярах. Мені важко було повірити, що хтось такий порядний міг би вести якісь темні справи.

– Добрий день, – привітався я.

– Добрий день, – здивувався пан Вацлав. – Чому ти до мене завітав, хлопче?

Я сказав, що сусід і в разі чого з радістю йому допоможе в щоденних справах. Пан Вацлав відповів, що це мило з моєї сторони... і запросив мене всередину! Зацікавлений я зайшов і онімів. Всюди було повно книжок. Десятки, а навіть сотні томів розкладених в різних місцях. Мою увагу привернуло те, що багато з них мали однакові обкладинки з позолотою. Це було несамовите! Я ніколи в житті не бачив стільки книжок!

Пан Вацлав помітив мій погляд і зразу пояснив, що він займається реставрацією книг для однієї з бібліотек. Його робота полягала в тому, що він робив книжкам нові обкладинки.

– Це робота, що забирає багато часу, але я її люблю, – відповів. – Щодня приблизно п'ятнадцять опрацьованих книжок мандрує від мене назад на бібліотечні полиці. Мій син допомагає мені їх транспортувати. Щодня забирає від мене наступну партію і завозить в читальний зал...

Подумки я розсміявся. Отже, це ціла таємниця! Все прояснилося. Чорний Капелюх не був ніяким бандитом, а пан Вацлав не займався ніякими темними справами! Ціла та загадка народилася в моїй голові.

“Певне я читаю забагато детективних романів”, – подумав я і радісний повернувся додому.

Пола Пеньондз,

8 клас, Краків

Рецепт омлету

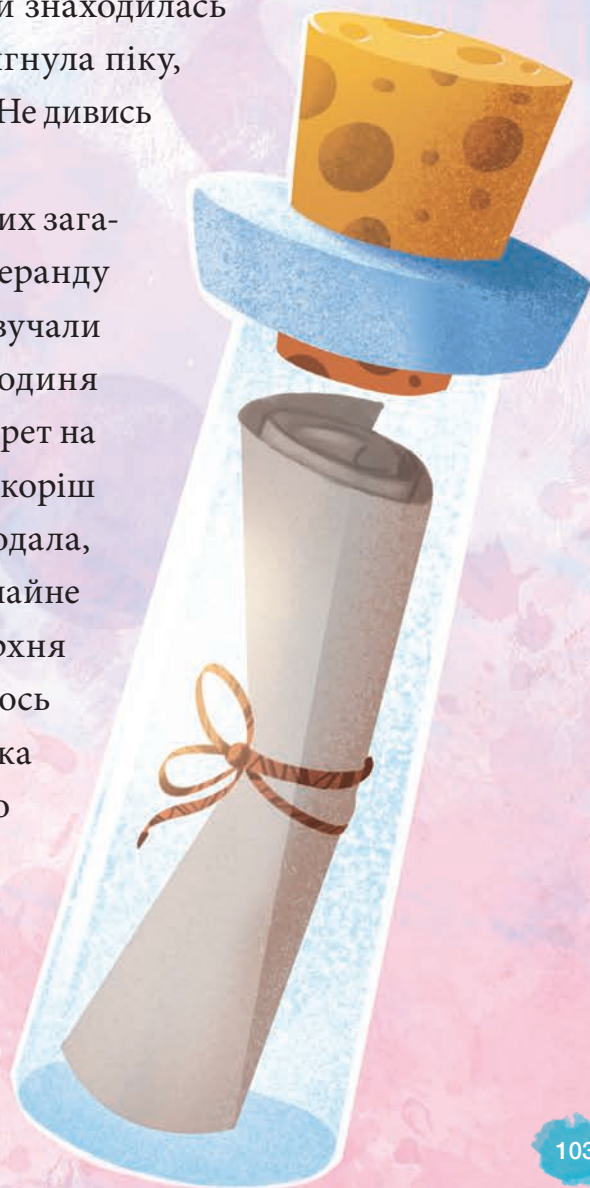
Зосю розбудив запах улюбленого омлету і думка, що відразу після сніданку вона виїжджає з цілою родиною на відпочинок. Що тут багато говорити ранок заповідався дійсно чудовий!

Після кількох годин дороги вони доїхали на місце. Будинок, який орендували, був старовинний. Мав велетенську кухню повну старих меблів і пристроїв. Сильне враження справляв п'єц з кахлів. Господар жартував, що розраховує на те, що хтось врешті розгадає загадку шаленої господині, котра колись тут жила і сховала десь зошит зі своїми цінними відомими на цілу околицю рецептами. Додав також, що дасть охочому першу підказку. Зося глянула з запитанням. Чоловік посмінувся, став перед сходами та показав на першу сходинку. Коли приглянутися ближче, з під шару пилу виднівся витесаний в камені напис: “Шукай в серці будинку”. Що ж, це не було багато, але принаймні звужувало коло пошуків. Потрібно було з'ясувати, що є серцем будинку. А тут Зося не мала сумнівів, серцем кожного будинку є кухня! Дівчинка вирішила понишпорити саме там. Обдивилася і простукала стіни та підлогу, заглянула в п'єц, однак нічого не знайшла. На п'єцу виднілося число 1887, але скоріш за все це був рік будови, так принаймні стверджував тато.

Наступні дні минули в блаженному байдикунню на озері. Зося добре розважалася і майже забула про ведення слідства.

Одного вечора до них навідався господар. Мимохідь запитав дівчинку, як успіхи в відомій справі. Вона, однак, з жалем визнала, що єдине, що довідалася, це рік будови п'єца. В той момент власник закам'янів. Схопив Зосю за руку і потягнув в сторону підвалу. За ним рушили решта відпочивальників. Господар затримався перед металевими полицями. Посеред різного мотлоху знайшов понищений старий дзбан з намальованим червоною фарбою числом 1887! Посудина була лакована. Господар обережно ним потрусив. Щось зашелестіло всередині. Чоловік виколупав дірку в лаку і витягнув з дзбана малу закриту корком пляшку, в котрій знаходилась закручений аркуш паперу. Напруга сягнула піку, коли він читав написаний на ній текст: “Не дивись в дзеркало, а на небо”.

Що це могло означати? Скільки ще тих загадок? Тато Зосі запропонував піти на веранду і провести мозковий штурм за кавою. Звучали різні ідеї, а поміж них така, що господиня обвела всіх довкола пальця і забрала секрет на небо. Зося несміливо втрутилася, що скоріш за все йдеться про дзеркало. Потім додала, що це не обов'язково повинно бути звичайне дзеркало, може бути дзеркальна поверхня води. І тоді знову почалася метушня. Хтось сказав, щоб піти над озеро, але дівчинка з впевненим виразом лиця сказала, що має кращу ідею. Встала і попрямувала просто на подвір'я, де зупинилась біля криниці. Зараз там не було

води, але колись точно з неї черпали життєдайну рідину для дому.

Зося подивилася вгору, показуючи на дерев'яний дашок. Пан Міхал в мить зрозумів про що йдеться. Нервово почав пошуки під дахом. Раптом вигукнув: “Є!”. Він тримав в руках металеву банку. За допомогою спеціального ножика дуже обережно підважив вічко. На очі нам показався оправлений в обкладинку з матерії товстий зошит, повний рецептів! Вийшло!

Пан Міхал обійняв Зосю, а всі почали її вітати. Тоді дівчинка запитала, чи може попросити про дрібничку, на що господар звичайно що згодився. Зося попросила рецепт омлету, якщо в зошиті такий є. І уявіть собі, що такий рецепт там був! Тож на Зосю чекало наступне розслідування: перевірити, чи омлет зроблений за знайденим рецептом буде смачніший від того, що робить її мама.

“Таке розслідування – ось це смакота!” – подумала дівчинка.

Міхал Собчак,

8 клас, Гроджік Мазовецький

Загублений унікат

Мене звати Мішель Фокс і я приватний детектив. Я не можу нарікати на відсутність замовлень, після того, як розв'язав кілька голосних справ. Одного дня перед моєю скромною особою повстав один знаний англійський колекціонер.

– Добрий день. Чи Ви-пан Мішель Фокс?

– Так, це я. Чим можу допомогти, лорде Гамшер?

– Зникла безцінна для мене річ. Немає іншої такої в Європі. Ба, може в цілому світі! – лорд нахилився і почав говорити пошепки. – Йдеться про виняткову поштову марку. Найцінніший екземпляр в моїй колекції.

– Коли ви помітили, що марка зникла?

– Сьогодні рано. Вчора вона ще була на моєму столі. Я поклав її на місце перед тим, як йти в спальню.

– Тобто це свіжа справа. Чи Ви повідомили про зникнення поліцію?

– Та в житті! Якби ця інформація потрапила в пресу, то була б катастрофа, це підважить мій авторитет у світі колекціонерів! – зойкнув лорд.

– Ну добре. А чому Ви прийшли з цією справою саме до мене.

– Моя сестра, леді Мері Роял, рекомендувала мені ваші послуги. Вона Вами дуже захоплюється.

– Я добре знаю леді Мері й з поваги до неї приймаю цю справу. Краще ходімо одразу на місце події.

Ми так і зробили. У володіннях лорда я провів кілька годин. Однак не знайшов жодних слідів проникнення ані взагалі чогось підозрілого. Розмови з мешканцями будинку також не додали нічого до справи. Тож я не мав жодної зачіпки. Щоб дати собі трохи часу на роздуми, вирішив навідатися до леді Мері та подякувати їй за рекомендацію. Вона прийняла мене дуже тепло. Запропонувала чай. Я погодився. Леді з гордістю почала мені розказувати про знамениту колекцію швагра. Також додала, що вчора отримала запрошення на бал в резиденції свого брата.

Щось мене тут зачепило. Вона говорила далі, а я почав задумуватись. Мені згадалася розмова з шановною дружиною лорда Гамшера. Вона мені сказала, що в день, коли зникла марка, вона на мить заходила в кабінет чоловіка, щоб підписати лист з запрошенням для його сестри. Дзвіночки в моїй голові почали дзеленчати з усіх сил. Це було б занадто просто, але я звик слухати свою інтуїцію.

– Чи можу я побачити запрошення, яке Ви отримали від брата? – запитав я леді Мері.

– Не хочу бути невічливою, але навіщо воно Вам?

– Довіртеся мені. Я знаю, що роблю.

Леді Мері відкрила одну з шухляд у своєму столі та вручила мені оздоблене запрошення.

– А де конверт? – запитав я.

– А так, вже шукаю. Зачекайте хвилинку....

Коли за мить леді Мері подала мені лист, залишилось тільки одне:

– БІНГО! – вигукнув.

– Що сталося? Чому Ви кричите?

– Я знайшов загублену марку. Вона приклеєна до цього конверта!

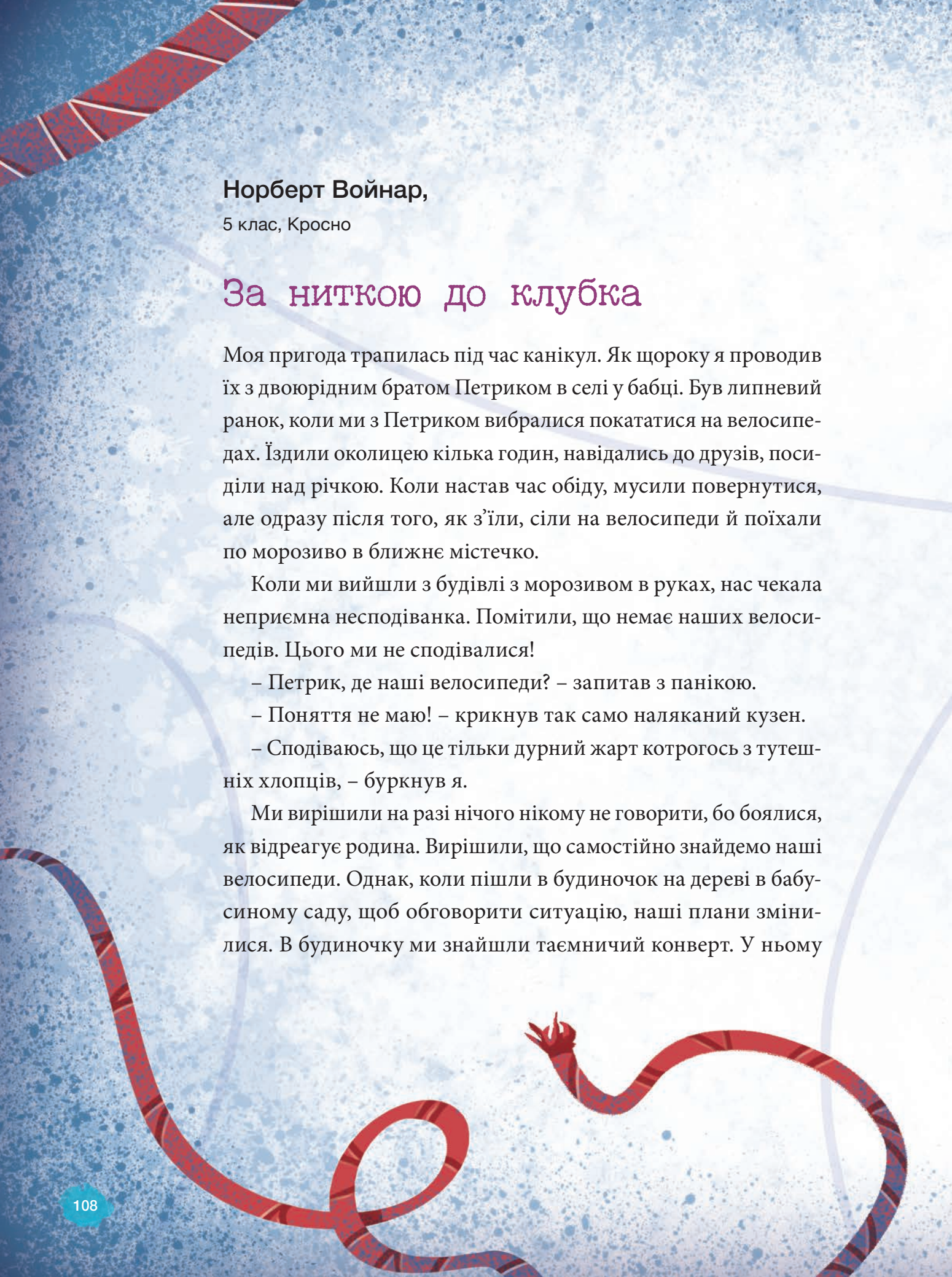
– Як це можливо? – здивувалась леді Мері.

– Сестра брата певне спішила, коли висилала запрошення, а марка лежала на столі... Не довго думаючи, вона схопила її й наклеїла. Ось і загадка розв'язана. А з іншої сторони... хто так просто тримає на столі марку, котра коштує цілий статок?

– Це дуже схоже на мого брата! Дзвонить до нього швидко. Він точно зрадіє знайденому.

– Щоправда, марка трохи втратила свою цінність, бо вона тепер використана... – буркнув я. – Однак репутація колекціонера залишилась неушкодженою. А наука чогось коштує!

Норберт Войнар,

5 клас, Кросно

За ниткою до клубка

Моя пригода трапилась під час канікул. Як щороку я проводив їх з двоюрідним братом Петриком в селі у бабці. Був липневий ранок, коли ми з Петриком вибралися покататися на велосипедах. Їздили околицею кілька годин, навідались до друзів, посиділи над річкою. Коли настав час обіду, мусили повернутися, але одразу після того, як з'їли, сіли на велосипеди й поїхали по морозиво в ближнє містечко.

Коли ми вийшли з будівлі з морозивом в руках, нас чекала неприємна несподіванка. Помітили, що немає наших велосипедів. Цього ми не сподівалися!

- Петрик, де наші велосипеди? – запитав з панікою.
- Поняття не маю! – крикнув так само наляканий кузен.
- Сподіваюсь, що це тільки дурний жарт котрогось з тутешніх хлопців, – буркнув я.

Ми вирішили на разі нічого нікому не говорити, бо боялися, як відреагує родина. Вирішили, що самотійно знайдемо наші велосипеди. Однак, коли пішли в будиночок на дереві в бабусиному саду, щоб обговорити ситуацію, наші плани змінилися. В будиночку ми знайшли таємничий конверт. У ньому

була карта з якимись вказівками й завдання: “Коли розв’яжеш завдання, на тебе чекає приємна несподіванка”.

– Чуєш, Петрику, – сказав я. – Чи це хтось над нами жартує!

– Можливо, але попри все мене зацікавила ця карта, – відповів двоюрідний брат.

Тож ми вирішили відкласти поки що пошук велосипедів і спробувати піти за першою підказкою. Вона звучала так: “Постав на ньому одну ногу і він одразу вирушить в дорогу”.

– Самокат! – відгадав відразу.

Тож ми мусили пошукати самокат. Територією пошуків, як нам вказувала карта, було бабусине подвір’я. На ньому знаходився не тільки дім, а й великий садок, стайня, курник, сарай і гараж.

Ми одразу побігли в сарай, бо там зазвичай тримали подібні речі. Під стіною стояв самокат, а до його керма був прикріплений наступний конверт. У конверті ми знайшли ключик і другу підказку. Я прочитав її: “Де листоноша кидає листи? Ключик підходить там срібний”.

– Поштова скринька! – закричав Петрик, котрого щораз більше зацікавлювало слідство.

Скільки було сили в ногах, ми побігли до хвіртки, бо на паркані одразу біля неї знаходилась скринька. На диво ключик пасував! Ми відкрили скриньку і всередині знайшли наступну підказку: “Ростуть на городі та дуже корисні, з них можна приготувати овочевий суп”.

Звичайно, що ми побігли на грядки з овочами й на тичках квасолі ми побачили прив'язаний наступний аркуш. Цього разу Петрик схопив його перший: “Яке взуття служить для того, щоб скакати в калабані?”

– Калоші! – ми розсміялися і побігли в гараж, бо там бабуся тримала калоші.

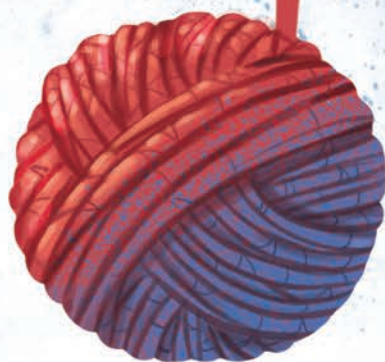
Коли тільки піднялися двері гаража, ми побачили не лише калоші, але й цілу нашу сімейку. Ця ситуація здалася нам дещо підозрілою, але нас провадила велика цікавість, тому ми заглянули в калошу. Цього разу ми знайшли два конверти з нашими іменами й наступну підказку. Вона звучала так: “Коли крутиш ногами, тоді він буде їхати”.

– Велосипед, – ми з братом зітхнули, пригадавши собі наш клопіт.

І тоді... в кутку гаража помітили два новенькі велосипеди.

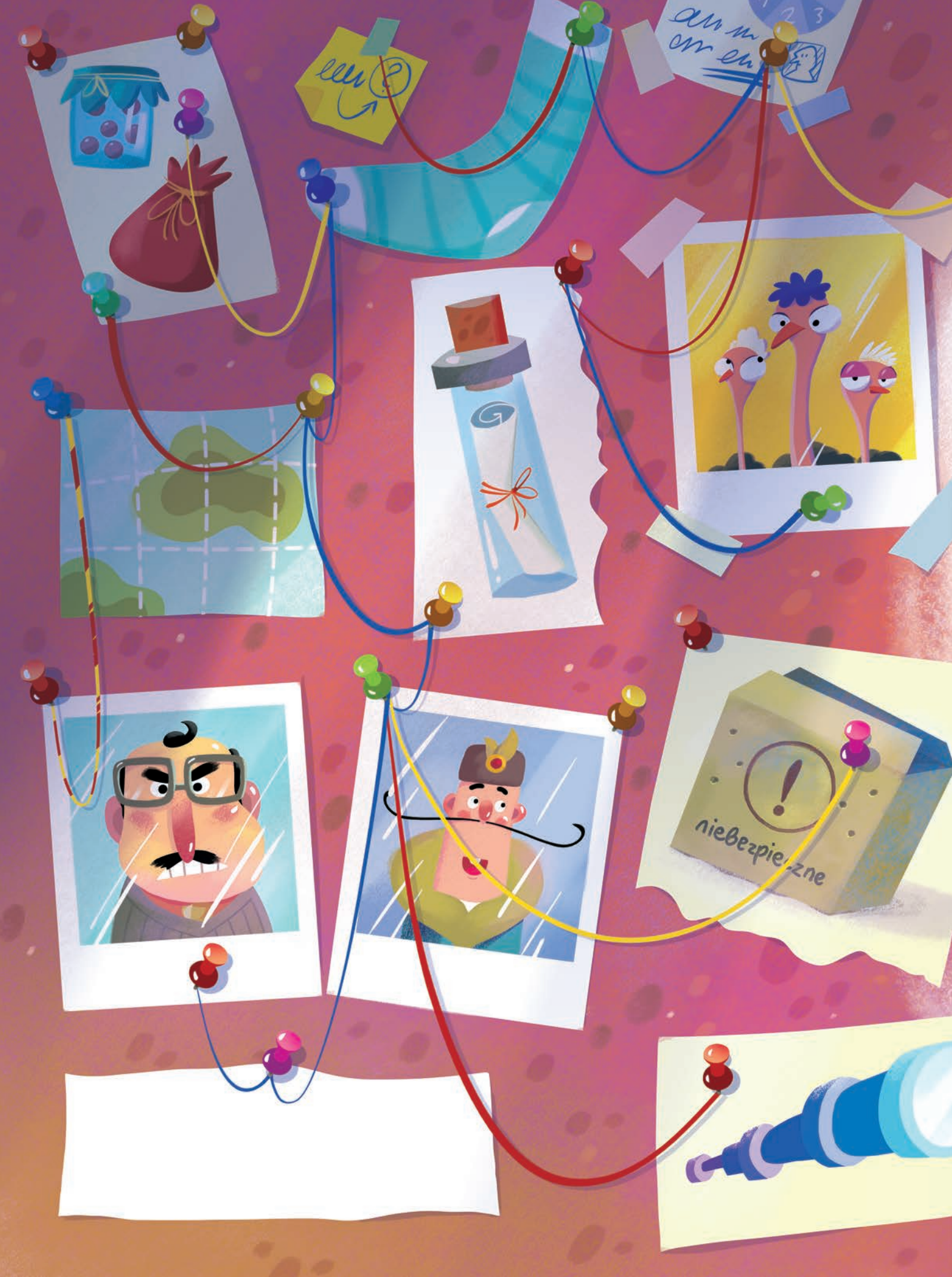
– Молодці! Ви знайшли скарб! – закричали бабуся з дідусем. – Це для вас, щоб вам краще їздилося!

– Тобто зникнення наших велосипедів це ваших рук справа? – перепитав я.

Дідусь і бабуся покивали головами, задоволені своєю витівкою. А тоді все нам розказали: коли по обіді ми поїхали по морозиво, один з наших дядьків прокрався під магазин і забрав машиною наші велосипеди. Тітка в той час підкинула в будиночок на дереві карту і порозкладала вказівки на обійсті, а тим часом бабуся і дідусь поставили нові велосипеди в гараж.

Що ж, я не думав, що моя родина така винахідлива! Ми з Петриком вирішили, що також зробимо їм якусь несподіванку з пошуками й... що будемо краще забезпечувати наші нові велосипеди, щоб більше ніхто не повернув з нами такого жарту.

Блискавичний курс детективів

Дорогий молодий читачу, дорога молода читачко, автор і авторка, любитель і любителька захопливих історій і незвичайних тем! Якщо прочитані в книжці оповідання розбудили твою цікавість і ти задумуєшся, чи також зможеш відкривати таємниці цього світу, тоді ми маємо для тебе чудову новину: перший рок вже зроблено! Очевидно ти маєш талант до розкриття таємниць, тобто захоплення, яке зараз варто розвивати! А ми з задоволенням тобі в цьому допоможемо, бо ж ми тим займаємося!

Хочеш детальніше, що ти маєш робити, щоб стати детективом? Які риси та вміння варто здобути? Яке знаряддя потрібно мати? Доеднуйся до нашого “блискавичного курсу детективів” і все дізнаєшся! Дорога до того, щоб стати Шерлоком Холмсом, Лассом чи Майєю, або ж агентом Чайкою, зовсім не така складна! Перед тобою п'ять завдань, з котрими ти повинен впоратися. Від тебе вимагається ретельність і уважність, бо в цих завданнях приховані частини секретного пароля. Коли його відгадаєш, отримаєш титул Молодого Ліцензованого Детектива і зможеш завантажити з нашої інтернет-сторінки Диплом Тільки Для Втаємничених (в кінці цієї секції ти знайдеш інструкцію, як це зробити). Постарайся і в тебе точно все вийде. А завдяки здобутим вмінням жодна загадка не буде для тебе складною.*

** Розв'язання найважчих загадок з цієї секції можна знайти під змістом. Але спочатку спробуй розв'язати їх самостійно!*

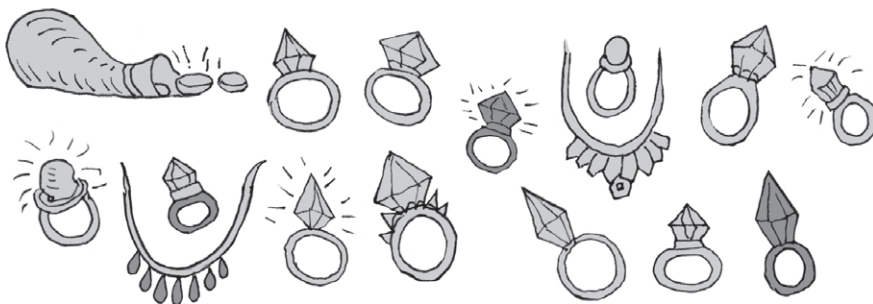

Тренуй око, щоб помічати деталі!

Привіт, Шерлоку! Що тобі сьогодні потрапило на око? Бо ми маємо детективну розминку, котра дозволить тобі активувати спостережливість та покращить чуття зору. Пам'ятай, що Молодий Ліцензований Детектив нерідко має мало часу, щоб зібрати важливі сліди та докази. Чи зможеш кинути оком довкола і звернути увагу на те, що важливо?

Вміння уважно і свідомо дивитися можна натренувати. Подивись на малюнок знизу і знайди заховані на горищі дорогоцінні речі. Список речей, які потрібно знайти, є під малюнком. Дай собі на це 5 хвилин. Повернися до завдання кілька днів по тому і цього разу дай собі 4 хвилини. Пробуй знову, аж поки тобі не вистачить хвилини. Вкінці спробуй виписати з пам'яті всі знайдені коштовності. А все тому, що Молодий Ліцензований Детектив мусить не тільки побачити деталі, а й запам'ятати!

Пошуки на горищі

Приховані картинки - "Цвіркун" 7/2021

Тренуй розум!

Щоб отримати титул Молодого Ліцензованого Детектива, не достатньо вміти слідувати, спостерігати і підглядати. Не досить також мати обладнання, таке як рація, підзорна труба чи лупа. Основні інструменти в роботі детектива - це логічне мислення і вміння аналізувати факти. Ніщо не замінить кмітливості. Тож потренуй розум, щоб дійти до правильних висновків.

Вправно поєднувати і зіставляти інформацію, помітити її взаємозалежність, сформулювати висновок - ці вміння допомогли розв'язати не одну запутану справу! Кинь виклик трьом логічним загадкам, котрі ми підготували для тебе. Перевір себе*. Пам'ятай, що не все виходить з першого разу. Найважливіше - уважно прочитати та зрозуміти сенс завдання, а потім... підійти до нього з чистим і ясним розумом. Розв'язання не повинно прийти тобі в голову відразу, часом інформації потрібен час, щоб "вкластися" в наших головах і вказати нам на секретне поєднання.

Один олівець

Один чоловік мав завдання: пройти над олівцем котрий лежав на підлозі. На жаль йому не вийшло цього зробити. Чому?

Твоя відповідь:

.....

.....

.....

Два шнурки

Ти маєш два шнурки й знаєш, що якщо їх підпалити, то кожен з них буде горіти рівно годину. На жаль, темп, з яким горять шнурки, нерівномірний: одні фрагменти горять швидше, інші - повільніше. Як за допомогою цих шнурків відміряти 45 хвилин? (Увага! Загадку потрібно розв'язати, використовуючи логічне мислення! В жодному разі не можна в реальності підпалювати шнурки!)

Твоя відповідь:

.....

.....

.....

.....

Три лампи

Ти в приміщенні, де є три вмикачі світла. А в кімнаті, що поруч, знаходяться три лампи, котрих не видно з кімнати з вмикачами. Кожна лампа під'єднана до одного з вмикачів. Як перевіриш, який вмикач пасує до якої лампи, якщо тобі можна зайти в кімнату з лампами тільки один раз?

Твоя відповідь:

.....

.....

.....

.....

.....

Шифруй інформацію!

Інформація - це головний інструмент Молодого Ліцензованого Детектива. Всі його зусилля зосереджуються власне на тому, щоб здобути потрібну інформацію, а потім її поєднати і висунути з неї розв'язання загадки, над котрою він працює. Отож, висновок простий: для доброго детектива, інформація цінніша за золото!

Цінні речі варто берегти. Для зберігання золота використовують броньовані сейфи, а для збереження інформації використовують шифр. Чим більш він складний і нетиповий, тим безпечніший. І ще одна важлива річ: навіть найважчий шифр буде непотрібний, якщо хтось розкриє секрет, як його прочитати. Тому ключ до шифру, який використовує детектив, повинні мати тільки працівники, котрим найбільше довіряєш...

А зараз час для гри. Нижче ти знайдеш фразу однієї відомої людини. Переклади її польською мовою і проведи слідство, щоб знайти автора цієї цитати.

- ° “Робота детектива полягає на тому, щоб вивчати зморшки на поверхні води і пошуках каменя, котрий їх зробив.”
- Цитата польською звучить:
- Автор цитати – А Г

Створи власний шифр і запиши ним наше речення! Таке шифрування і розшифровування це чудовий виклик! Як взятися за це? Є багато способів.

- Можеш шифрувати окремі літери, тоді кожній літері приділиш якийсь знак, символ, цифру чи картинку. Такий шифр дозволить тобі написати будь-яке повідомлення, хоч це вимагатиме багато зусиль.
- Можеш зашифрувати цілі слова так, як це робили стародавні єгиптяни, тоді символи ти приписуєш конкретним виразам. Такий шифр - швидший, але обмежує тобі свободу висловлення. Важко замінити на символи кілька тисяч найчастіше вживаних слів!
- Можеш зашифрувати, змінюючи порядок літер чи складів відповідно до довільного вибраного тобою ключа - так, як зробили це ми в завданні вище. Коли користуєшся цим методом шифрування, мусиш бути дуже послідовним і дотримуватися вибраних засад.

Тут запиши ключ свого шифру:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Говори як професіонал!

Чи ви б довірилися детективу, котрий ляпає невідь що і плутається в поняттях? Так от... Кожен Молодий Ліцензований Детектив, котрий себе поважає, повинен вміти ясно висловлюватися, особливо, коли говорить про власну професію. Знання фахової термінології допоможе тобі легше формулювати думки та переконувати інших у своїй правоті.

Ось 15 важливих детективних термінів:

- Слідство, розслідування, алібі, доказ, мотив, підказка, дедукція, гіпотеза, слухання, конфронтація, злочин, правопорушення, спостереження, жучок, шифр.

Знайди їх значення, а тоді використай словник чи інтернет-перекладач, щоб знайти їх польські відповідники. Готовий? Тоді тепер знайди нові польські слова в таблиці, що знаходиться нижче.

Знайшов заховані слова? Випиши їх знизу разом з українськими відповідниками. В такий спосіб ти швидше їх вивчиш!

1.	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	

K	Ś	L	E	D	Z	T	W	O	B	D	O	W	Ó	D
A	O	S	M	Ę	W	G	L	Ż	R	O	G	S	Ł	A
L	M	P	O	S	Z	L	A	K	A	C	N	D	U	N
I	Ą	P	T	O	C	U	S	U	P	H	W	E	R	O
B	C	L	Y	W	Z	L	J	I	Ż	O	T	D	F	J
I	S	U	W	Z	Ą	T	E	K	I	D	H	U	A	B
E	Z	S	Ę	I	F	E	N	O	F	Z	A	K	S	C
W	Y	K	R	O	C	Z	E	N	I	E	L	C	P	F
Y	Ż	W	I	D	Ę	M	G	F	R	N	O	J	R	Z
R	Z	A	M	Ż	S	Ł	J	R	A	I	M	A	Z	O
T	O	M	R	U	H	I	P	O	T	E	Z	A	E	Ł
U	B	Ą	Ł	N	K	S	W	N	R	D	P	Ś	S	B
G	S	Z	Y	F	R	I	O	T	E	Ę	L	L	Ł	P
C	O	B	H	W	E	T	S	A	B	W	U	E	U	Ę
I	N	W	I	G	I	L	A	C	J	A	T	D	C	Z
M	Ś	Y	Ż	L	J	Ż	F	J	K	R	Ó	H	H	I
R	N	F	A	U	R	C	I	A	R	T	S	Ę	A	L
A	E	C	J	N	O	T	Ł	F	E	Ó	K	T	N	I
P	R	Z	E	S	T	Ę	P	S	T	W	O	D	I	K
L	Y	A	O	Z	A	G	R	I	Ł	O	D	L	E	A

Вчися через вчинки!

Теорія це ще не все. Рано чи пізно треба перейти до дії. Знання і досвід здобуті на практиці - безцінні. Тому наступна частина нашого курсу – це маленьке приватне слідство!

Кожна людина чимось цікавиться. А особливо діти! Часом нам вдається отримати відповіді випадково, часом під час навчання, а часом... ми ніколи не дізнаємося того, що хочемо. Однак так не повинно бути. Вистачить тільки витратити трохи часу на приватне, обдумане і заплановане слідство, і виявиться, що є мало загадок без відповіді! Учасники нашого конкурсу в спеціальній анкеті виписали питання, що не дають їм спокою. Ось декілька з них:

- Яка країна найстаріша у світі?
- Звідки беруться зірки, що падають?
- Чи в космосі є ехо?
- Звідки береться déjà vu [читай: дежавю]?
- Чому небо блакитне?
- Звідки береться пісок?
- Навіщо нам пупок?
- Що сниться собакам?
- Навіщо птахи співають?
- Звідки беруться пусті місця в хлібі?

Вибери одне з цих питань... чи якесь інше, котре тебе цікавить, і спробуй провести розслідування, щоб знайти відповідь! Спочатку склади план:

Моє питання:

.....

Що вже відомо:

.....

Терміни і слова, які потрібно в'яснити:

.....

Доступні джерела інформації:

.....

Особи, котрі можуть мені допомогти:

.....

Місця, котрі потрібно відвідати:

.....

Книжки та інтернет-сторінки:

.....

Про що я дізнався:

.....

Розв'язання загадки:

.....

.....

.....

Напиши про своє слідство!

Розслідування завершено? Відповідь знайдена? Тож час про це написати. Прийми виклик, якому протистояли учасники цьогорічної шостої ediції конкурсу “Покажи свій талант” і перетвори своє слідство в захопливе детективне оповідання. Нехай інші дізнаються, що тобі вдалося відкрити та добре розважатися, коли будуть читати твій текст!

Візьми за основу нотатки та інформацію отриману під час проведеного слідства. Поясни, яка таємниця була твоєю ціллю. Опиши свої дії і те, чи хтось тобі допомагав. І звичайно ж, як це все закінчилося. Вживай фахових слів, котрі зустрічав раніше, в першій частині нашого курсу. Пам’ятай, щоб не розбовкати розв’язання таємниці за рано. Твоє оповідання повинно тримати читача в напрузі до останнього слова!

Назва оповідання:

.....

Твоє оповідання:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Handwriting practice lines consisting of multiple horizontal dotted lines for text entry.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

Підсумуй курс і забери Диплом Тільки Для Втаємничених!

Всі завдання нашого “Блискавичного курсу детективів” виконані? Молодець! Ти заслуговуєш на похвалу, титул Молодого Ліцензованого Детектива і Диплом Тільки Для Втаємничених! Нижче є інструкція з тим, як створити таємну інтернет-адресу, де ти знайдеш диплом.

1. Перша частина інтернет-адреси: www.nowaera.pl/
2. Після скісної риски напиши польські літери, котрі є розв'язком попередніх завдань. Увага - всі вирази впиши маленькими літерами, без пробілів і дефісів:
 - Прізвище детектива, яке з'явилося в секції “Тренуй око, щоб помічати деталі”.
 - Третє слово з польської версії цитати з секції “Шифруй інформацію”.
 - Слово з секції “Говори як професіонал”, значення якого: “метод мислення, котрий полягає на виведенню логічних висновків з припущень, котрі визнані вірними”.
 - Слово, котре значить “враження, що ми щось вже бачили або робили раніше”, котре заховане посеред питань в секції “Вчися через вчинки” (це слово має дві частини - запиши їх разом, без пробілу).

Зміст

1-4 Клас

- Секрет до Дня народження – Томаш Дутко, 4 клас, Ополе 12
- Як врятувати честь відьми – Аліція Гонсьор, 2 клас, Тарнув 12
- Таємниця саркофага – Габріела Груца, 3 клас, Злоцьке
- Макс і зниклі справи – Максиміліан Яскульський, 2 клас, Згеж
- Детектив на чотирьох лапах – Олександр Кліменко (Україна), 4 клас, Допієво
- Чому варто прибирати? – Міра Крупа, 2 клас, Жешув
- Мисли оригінально – Анна Лучак, 3 клас, Гроджик Мазовецький
- Допомога з-за плоту – Катажина Мальчевська, 4 клас, Лодзь
- Детектив Маркотка і загадка сивого вуха – Юліуш Попардовський, 4 клас, Нова Івічна
- Де є Драко ? – Філіп Романовський, 4 клас, Познань
- На хвості у голови – Наталія Вероніка Руда, 4 клас, Люблін
- Пригоди Мурчика – Назар Ширяєв (Україна), 4 клас, Допієво
- Котяча м'ята – Ліліанна Сипневська, 2 клас, Катовіце
- Таємниця загублених книжок – Каспер Вардас, 4 клас, Устронь
- Лю – собачий детектив – Пола Верецька, 1 клас, Лодзь
- Не вкрадений кіт – Флоріан Вйенке, 4 клас, Шамотули
- Хто вигадав домашні завдання? – Бартош Возняк, 4 клас, Воломін

5-8 Клас

Хто вбив Надію? – Зося Барадзеї, 7 клас, Краків

Чий це пес? – Лена Халас, 5 клас, Войново

Родина Шарошпатацьких – Зофія Флорек, 7 клас, Крапковіце

Таємниче світло в лісі – Цецилія Глапінська, 5 клас, Познань

Хлопець з фотографії – Олександра Юзва, 7 клас, Ліпінки Лужицькі

Ніщо не є очевидним – Анна Клонецька, 8 клас, Вроцлав

Час поїсти – Каспер Кояч, 8 клас, Муйча

Діанка Сметанка в пошуках цукерок – Діна Комарницька (Україна), 6 клас, Закопане

Чи Гучо закохався в клітку? – Марсель Круліковський, 7 клас, Рудава

Зернята, які викликають залежність – Бася Кукотко, 5 клас, Вроцлав

В гаражі – Люція Анна Ленарт, 6 клас, Варшава

Дике сміттєзвалище – Емілія Очепка, 8 клас, Вроцлав

Таємниця Чорного Капелюха – Каспер Пелка, 7 клас, Томашув Мазовецький

Рецепт омлету – Пола Пеньондз, 8 клас, Краків

Загублений унікат – Міхал Собчак, 8 клас, Гроджік Мазовецький

За ниткою до клубка – Норберт Войнар, 5 клас, Кросно

Розв'язання загадок

- „Тренуй розум” – Загадка 1: Олівець лежав біля стіни. Загадка 2: Підпалюємо два кінці першого шнурка; шнурок горить в цілому протягом 30 хвилин. Одночасно підпалюємо другий шнурок з одного кінця. Коли згорить перший шнурок, підпалюємо другий кінець другого шнурка, котрий згорить за 15 хвилин. Разом маємо 45 хвилин. Загадка 3: Вмикаємо перший вмикач і чекаємо кілька хвилин. Вимикаємо його і вмикаємо другий вмикач. Йдемо до кімнати з лампами. видно неозброєним оком, котрій лампочці відповідає другий вмикач (ввімкнений). Перший вимикач відповідає тій лампочці, котра тепла. Третій вимикач відповідає холодній не ввімкнутій лампочці.
- „Шифруй інформацію” – цитата звучить: „Praca detektywa polega na studiowaniu zmarszczek na powierzchni wody i odnajdywaniu kamienia, który ją zmacił”, а його автором є Альфред Гічгок.
- „Говори як професіонал” – польські слова з квадрату це: śledztwo, dochodzenie, alibi, dowód, motyw, poszlaka, dedukcja, hipoteza, przesłuchanie, konfrontacja, przestępstwo, wykroczenie, inwigilacja, pluskwa, szyfr.
- Адреса, де можна стягнути диплом: www.nowaera.pl/holmespolegadedukcjadejavu

Twoje mocne strony

Детективи в дії

Усі ми знаємо, що діти кмітливі... але ця книжка - письмове підтвердження того! Коли в дію вступають молоді творці зі своєю вродженою цікавістю, увагою до деталей і незвичайними ідеями, таємниці цього світу розв'язуються в мить!

Прочитай оповідання лауреатів шостого видання "Покажи свій талант" і переконайся, що Шерлоку Холмсу росте гідна конкуренція. Таких слідств не соромився б найкращий детектив, а настільки захопливих текстів - найкращий письменник. Коли дочитаєш, приєднуйся до гри - в кінці книжки знайдеш "Блискавичний курс детективів". Воруши мізками й отримай титул Молодого Ліцензованого Детектива, а також спеціальний Диплом Тільки Для Втаємничених! Щастя!

Patron honorowy:

Fundacja
Powszechnego
Czytania

Patroni medialni:

Nowa Era Sp. z o.o.

www.nowaera.pl nowaera@nowaera.pl

Centrum Kontaktu: 58 721 48 00